

บทที่ 4

ประมวลเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

หากจะตั้งต้นกลับไปพิจารณาถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทย โดยนับตั้งแต่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จนเกิดเป็นกลุ่มคนเสื้อเหลือง หรือ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่เกิดขึ้นเพื่อขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แล้ว นับได้ว่าหลังจากนั้นความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย ก็ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง และรุนแรงมากขึ้น จนกระทั่งเกิดเป็นกลุ่มคนเสื้อแดง หรือ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช. หรือ National United Front of Democracy Against Dictatorship; UDD) ที่เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านการรัฐประหาร สนับสนุนอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร กระทั่งหันมาต่อต้านรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาจนถึงวันนี้

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็ได้เคยเข้าทำการสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงมาแล้ว เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 แต่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ในส่วนของการชุมนุมนับแต่ปีพุทธศักราช 2553 เป็นต้นมา ด้วยเหตุเพราะในปีดังกล่าว กลุ่มคนเสื้อแดงมีผู้ชุมนุมเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ที่สำคัญ คือ มีความก้าวร้าวรุนแรงขึ้นทั้งภาษา ถ้อยคำ ที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวปลุกระดมผู้ร่วมชุมนุม ทั้งการเข้าทำการปิดกั้นถนนสายสำคัญต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน และสร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ฯลฯ จนในที่สุด รัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ต้องสั่งการให้ทหารเข้าสลายการชุมนุม และครั้งนี้เองที่ทำให้เกิดการต่อสู้ ปะทะ มีผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิต ทั้งทหารและพลเรือนเป็นจำนวนมาก

และต่อไปนี้ คือ ประมวลเหตุการณ์สำคัญๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างสถานการณ์ความขัดแย้งตามลำดับวันเวลา ตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

“ปลายกุ่มภาสูมีนา ก้าวย่างสู่มหากาพย์วิปโยค 2553”

เดือนกุมภาพันธ์ 2553 ก่อนศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะตัดสินคดียึดทรัพย์ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร และครอบครัว 76,000 ล้านบาท คนเสื้อแดงได้เริ่มเคลื่อนไหวเพื่อเตรียมชุมนุมใหญ่ จนเมื่อศาลสั่งยึดทรัพย์ พ.ต.ท.ทักษิณ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดิน จึงทำการนัดชุมนุมใหญ่ที่ถนนราชดำเนิน วันที่ 14 มีนาคม⁵²

กล่าวคือ 26 กุมภาพันธ์ 2553 ศาลฎีกาฯ สั่งยึดทรัพย์ “พ.ต.ท. ทักษิณ” ให้ตกเป็นของแผ่นดิน เฉพาะที่ได้มาภายหลังเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จำนวน 46,373 ล้านบาท จากที่คณะกรรมการตรวจสอบ การกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) อ้างได้ไว้จำนวน 76,621 ล้านบาท บนข้อพิจารณาว่าทรัพย์สินดังกล่าวได้มาอย่างไม่ถูกต้อง และขัดกันกับผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม⁵³

ที่สุด การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงได้แผ่ขยายความรุนแรงมากขึ้น และต่อมาคนเสื้อแดงได้มีการอ้างถึงคำว่า “สองมาตรฐาน”⁵⁴ เกิดขึ้นในประเทศไทย ภายใต้เงาอำนาจของสิ่งที่เรียกว่า “อำมาตยาธิปไตย”⁵⁵ ซึ่งเกิดจากการทำการรัฐประหาร ยึดอำนาจของกลุ่มคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ คปค.⁵⁶

⁵² กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 7.

⁵³ หมอหน้อย, แกะรอยกรรมผู้ก่อการร้าย ฟ้ามืด อาญาแผ่นดิน. (กรุงเทพ: สำนักพิมพ์เบงค็อกบุคส์, 2553).

⁵⁴ มาตรฐาน เป็นประเด็นการเปรียบเทียบในการจัดการหรือใช้ระบบ แนวทาง หรือมาตรฐาน ในกลุ่มเป้าหมายสองกลุ่มอย่างแตกต่างกัน สองมาตรฐาน ถูกนิยามเรียกกับการแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม โดยการจัดการปัญหาในเรื่องๆ เดียวกัน แต่ต่างเป้าหมาย ทำให้ได้รับผลลัพธ์ที่ต่างกัน เช่นการตอบรับของเจ้าหน้าที่กับกลุ่มคนรวยและกลุ่มคนจน ซึ่งไม่เท่ากัน ก็ จะเรียกว่า สองมาตรฐาน

⁵⁵ อำมาตยาธิปไตย หรือ อมาตยาธิปไตย (อังกฤษ: bureaucratic polity) เป็นการปกครองซึ่งมีขุนนางหรือข้าราชการเป็นใหญ่ หรือราชบัณฑิตยสถาน ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า คนไทยบางกลุ่มแปลความหมายของคำนี้ผิดไปจากความหมายโดยตรงว่า เป็นการปกครองที่อำมาตย์มีอำนาจในการบริหารประเทศ

⁵⁶ คปค. เป็นคณะบุคคล อันประกอบด้วย กลุ่มทหาร ตำรวจ และ พลเรือน ซึ่งมีพลเอก สนิธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้า ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองราชอาณาจักรไทยไว้ได้ เมื่อวันอังคารที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 มีที่ตั้ง ณ กองบัญชาการกองทัพบก ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

เมื่อ 19 กันยายน 2549 ซึ่งภายหลังเปลี่ยนเป็น คณะมนตรีเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ หรือ คมช.⁵⁷ ทั้งนี้คนเสื้อแดงระบุว่า การทำรัฐประหารดังกล่าว เป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตย ที่เป็นของประชาชนโดยประชาชน เพื่อประชาชน สุดท้าย ประชาชนทั่วไปจึงเป็นเพียง “ไพร่” ที่ต้องก้มหน้าแบกรับชะตากรรม ดังนั้นจึงต้องทำการต่อต้านและขับไล่รัฐบาลที่มาจากอำนาจของทหารให้ออกไป

คนเสื้อแดงเข้า กทม. เพื่อยุติ เพื่อขับไล่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี เพราะเชื่อว่าอยู่เบื้องหลังการโค่นล้ม พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และเรื่อง 2 มาตรฐาน แก่นำตั้งเวทีสะพานผ่านฟ้าฯ เรียกร้องยุบสภาคืนอำนาจประชาชน ชู “ไพร่ขับไล่อำมาตย์” เป็นประเด็นการต่อสู้⁵⁸

และจะด้วยเพราะแรงกดดันในใจของประชาชนเสื้อแดงที่มีอยู่แล้ว ต่อความเหลื่อมล้ำของชนชั้น และถูกกระตุ้นจากแกนนำเสื้อแดง หรือจะเพราะความนิยมชมชอบจนถึงคลั่งไคล้ในตัว พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งเรียกกันว่าเป็นขวัญใจของคนรากหญ้า⁵⁹ หรือเพราะเห็นแก่อำมิสลินจ้างที่มีการระบุจากหลายฝ่ายว่า อดีตนายทฯ “ทู่ไม่อัน” ขณะที่ในทางกลับกัน ซึ่งสะท้อนว่าแท้จริงแล้วการมาชุมนุมของคนเสื้อแดง มิได้มาเพราะเห็นแก่ค่าจ้างวานแต่มาด้วยใจจริง ปรากฏในงานวิจัยหัวข้อ “มอเตอร์ไซค์รับจ้างและการเมืองในประเทศไทย” ของ เกลาดีโอ ไชปรานต์ติ นักศึกษาระดับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มติดีชีนออนไลน์นำมาลงไว้ในบทความหัวข้อ “ศึกษาการเมืองไทย ผ่าน มอเตอร์ไซค์รับจ้าง” เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2553 มีใจความว่า

“...แน่นอนว่ามีมอเตอร์ไซค์รับจ้างกลุ่มหนึ่งได้รับเงินค่าจ้างเมื่อพวกเขาเดินทางมาบริเวณสถานที่ชุมนุมของกลุ่มเสื้อแดง แต่เป็นเพราะพวกเขามารับจ้างทำงานเป็นการดีเสื้อแดงนั่นเองดังนั้นจึงเป็นเรื่อง

⁵⁷ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ชื่อย่อ คมช. (Council of National Security - CNS) เป็นคณะบุคคลที่แปรสภาพมาจากคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งได้กระทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศไทยสำเร็จเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 คณะมนตรีฯ บัญญัติขึ้นตามมาตรา 34 ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2549 มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงแห่งชาติ

⁵⁸ กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 7.

⁵⁹ รากหญ้า เป็นคำศัพท์ที่ใช้อย่างกว้างขวางในช่วงรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีทั้งสองสมัย ใช้เปรียบเทียบกับหมายถึง ประชาชนชั้นล่างของสังคมไทย โดยมากเป็นเกษตรกร, ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย มีภาวะการครองชีพต่ำ โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด อีกนัยหนึ่ง รากหญ้าอาจเป็นเป้าหมายของการใช้นโยบายประชานิยม ซึ่งถือกันว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และกลุ่มรากหญ้านี้เองที่เป็นฐานเสียงให้แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ และพรรคไทยรักไทย

เหมาะสมแล้ว ที่พวกเขาเหล่านั้นจะได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานของตนเองแต่โชปรานเจ็ตติไม่คิดว่าจะมีคนขับมอเตอร์ไซค์รับจ้างรายใดที่มาชุมนุมเพราะได้เงินค่าจ้างแม้จะมีผู้บอกว่าคนกลุ่มนี้ได้รับค่าจ้างให้มาชุมนุมรายละ 200 บาท แต่เงินดังกล่าวก็ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อวันของมอเตอร์ไซค์รับจ้างเสียอีก เพราะผู้ประกอบการอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างที่อยู่ในจุดดี ๆ จะได้รับรายได้ประมาณ 400-500 บาทต่อวัน หรือเดือนละประมาณ 10,000-15,000 บาทปัญหาสำคัญที่คนกลุ่มนี้มาร่วมชุมนุมกับกลุ่มเสื้อแดงจึงเป็นเรื่องนโยบาย ซึ่งพวกเขาชื่นชมนโยบายของรัฐบาลทักษิณ แต่รู้สึกตรงกันข้ามกับนโยบายของรัฐบาลอภิสิทธิ์...”

อย่างไรก็ดี จะเป็นการรับจ้างมาหรือไม่ก็ตาม ที่สุดหนึ่งในแกนนำคนเสื้อแดง จตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศจะระดมมวลชนครั้งใหญ่ที่สุดในวันที่ 3 เมษายน โดยยังคงยึดแนวทางสันติสงบ และอหิงสา หลังจากนั้นสิ่งที่เกิดขึ้น คือ รวากลางเดือนมีนาคม คลื่นมหาชนคนเสื้อแดงก็หลั่งไหลมาจากทั่วทุกสารทิศ สู่ใจกลางเมืองหลวง โดยเฉพาะตั้งหลักที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าฯ และพื้นที่ต่อเนื่องบริเวณเดียวกัน พร้อมยืนยันเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาใน 15 วัน โดยแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นายวีระ มุสิกพงศ์, นายจตุพร พรหมพันธุ์, น.พ.เหวง โตจิราการ และ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ประกาศยุทธศาสตร์ “แดงทั้งแผ่นดิน” ให้สมาชิกเสื้อแดงจากต่างจังหวัด ส่วนใหญ่จากภาคเหนือ-อีสาน ระดมพลเข้าชุมนุมในกรุงเทพฯ เพื่อกดดันให้รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่กลางดึกของวันที่ 11 มีนาคม 2553 ต่อเนื่องถึงเช้า 12 มีนาคม เสื้อแดงจากหลายจังหวัดเดินทางทยอยเข้ากรุงเทพฯ และมีการประเมินจากกระทรวงมหาดไทยว่า ในวันแรกนี้มีอบดังกล่าว มีจำนวนกว่า 70,000 คน ฝ่ายรัฐบาลจึงประกาศใช้ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ. ความมั่นคง) พร้อมทั้งตั้งศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) โดยมีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงเป็นผอ.ศูนย์ ใช้กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11รอ.) เป็นวอร์รูม ทั้งยังปักค้ำคั่นอยู่ในบ้านพักรับรองในค่ายทหาร ท่ามกลางมาตรการรักษาความปลอดภัยสูงสุด⁶⁰

13 มีนาคม 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตั้งเวทีปราศรัยใหญ่ที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนินนอก ถึงสะพานมัสญิดรังสรรค์ และถนนราชดำเนินกลางถึงสี่แยกคอกวัว ครั้นนั้นกระทรวงมหาดไทยประเมินว่ามีจำนวนถึง 120,000 คน ทั้งนี้สิ่งที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เรียกร้อง คือ ประกาศขีดเส้น

⁶⁰ กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพิเศษ 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า

ให้นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาฯ ภายในเวลาเที่ยงวันของวันที่ 14 มีนาคม มิเช่นนั้น ผู้ชุมนุมจะทำการเคลื่อนขบวนไปทั่วกรุงเทพฯ แต่นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังมีอาจทำตามข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ จึงได้มอบหมายให้ นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นตัวแทนเข้าทำการเจรจานำคำยืนยันกรณว่าจะไม่ยุบสภาฯ ไปบอกแก่กลุ่มคนเสื้อแดง

ล่วงเข้าวันที่ 15 มีนาคม 2553 นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศแผนกดดันใหม่ว่า ต้องยุบสภาในเวลา 16.00 น. ของวันที่ 16 มีนาคม มิเช่นนั้นผู้ชุมนุมจะร่วมกันบริจาคเลือดคนละ 10 ซีซี รวมเป็น 1 ล้านซีซี เอาไปละเลงที่หน้าทำเนียบรัฐบาล พรรคประชาธิปัตย์ และบ้านพักของนายกรัฐมนตรี⁶¹

และในที่สุด วันที่ 16 มีนาคม 2553 กลุ่มคนเสื้อแดงที่เวทีใหญ่สะพานผ่านฟ้าฯ ร่วมกันเจาะเลือด 300,000 ซีซี บรรจุใส่แกลลอน แล้วเคลื่อนขบวนไปยังหน้าทำเนียบรัฐบาล ที่มีทหารและตำรวจ 20 กองร้อยตรึงอยู่ด้านหน้า เมื่อไปถึงกลุ่มผู้ชุมนุมทำพิธีสาปแช่งที่บริเวณประตูที่ 1 และ 2 หน้าทำเนียบฯ เลือดแดงฉานส่งกลิ่นคาวคลุ้งไปทั่ว ก่อนจะเคลื่อนขบวนต่อไปยังที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์ ฝ่าแนวตำรวจ และเข้าไปยังห้องโถงของที่ทำการ สาปแช่งแล้วเทเลือด ทั้งนี้เหตุการณ์ดังกล่าว มีการบรรยายไว้ในหนังสือ “กระชากหน้ากาก แดงก่อการร้าย บทเรียนที่คนไทยต้องไม่ลืม” โดยกองบรรณาธิการ ASTV ผู้จัดการ ความว่า

“...16-17 มีนาคม กลุ่มคนเสื้อแดงเริ่มกิจกรรม “ถ้อย ดิบ เกื่อน” โดยมีข้อความบนเวทีเขียนว่า “เลือดไพร่ อาหารอำมาตย์” เคลื่อนขบวนเทเลือดตามแผนที่กำหนดไว้ เริ่มจากเทเลือดบริเวณทางเข้าออกทำเนียบฯ พรรคประชาธิปัตย์ บ้านนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เพื่อต้องการยกระดับการต่อสู้เชิงสัญลักษณ์ ทำให้นายกรัฐมนตรี ก้าวข้ามกองเลือดประชาชนเข้าบริหารประเทศ ขณะที่ผลแห่งการกระทำ ไม่ได้ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีรู้สึกกดดัน พร้อมกับย่ำว่าเลือดที่นำมาราด ไม่ได้เกิดจากการกระทำของฝ่ายรัฐ โดยย่ำคำเดิมอย่างหนักแน่นไม่ยุบสภา เนื่องจากไม่ใช่ทางออกที่ดีที่สุดในขณะนั้น...”

18 มีนาคม 2553 นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สั่งดำเนินคดีกับมีอบเสื้อแดงที่นำเลือดไปเทหน้าบ้านพักของตนเอง ขณะที่ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ

⁶¹ กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า

(นปช.) มีมติกดดันอีกระลอก โดยการประกาศเคลื่อนไหวพลครั้งใหญ่ วันที่ 21 มีนาคม และจะรณรงค์ไปทั่วกรุงเทพฯ เรียกร้องให้คนกรุงเทพฯ ออกมาขับไล่รัฐบาล

20 มีนาคม 2553 มีอบคนเสื้อแดงประกอบไปด้วยผู้ชุมนุมที่เดินเท้า นำขบวนโดยมอเตอร์ไซค์กว่าพันคัน เคลื่อนจากเวทีใหญ่สะพานผ่านฟ้าฯ ถนนราชดำเนิน ผ่านถนนเพชรบุรีตัดใหม่ สีส้ม สาทรร เขียวราช โดยระหว่างทางตลอดสองข้างได้มีประชาชนมายืนดูและบางคนชูเสื้อแดงและโบกผ้าสีแดงในการต้อนรับการชุมนุมด้วย ขณะที่ยังมีเสียงด่า ที่สร้างความวุ่นวาย และทำให้รถติด การเคลื่อนขบวนครั้งนี้ ใช้เวลากว่า 8 ชั่วโมง รวมระยะทาง 58 กิโลเมตร

เมื่อถึงช่วงเย็น ซึ่งขบวนผู้ชุมนุมเคลื่อนตัวกลับมายังเวที สะพานผ่านฟ้าฯ ผู้นำขบวนยื่นรายงานว่า นายวีระ มุสิกพงศ์ ได้ขึ้นเวทีประกาศว่ามีการประสานงานมาจากวุฒิสภาและรัฐบาลในเรื่องการเจรจา ที่จะมีการนัดหมายกันในเวลา 12.00 น. ของวันที่ 21 มี.ค. เพื่อเจรจาทิศทางออกวิกฤติของชาติร่วมกัน

22 มีนาคม 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ออกแถลงการณ์ขอเจรจากับนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียว หากยุบสภาเมื่อใด จะให้ทุกฝ่ายคลายสีและถอยกลับทั้งหมด จากนั้นจะยอมรับผลการเลือกตั้ง ทั้งนี้ นพ.เหวง โตจิราการ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ กล่าวว่า คนเสื้อแดงมี 3 เงื่อนไขที่จะให้มีการเจรจา คือ คนที่จะมาเจรจาต้องมีอำนาจเต็ม มีความจริงใจ และมีความเป็นมิตร ไม่เป็นศัตรูกับคนเสื้อแดง⁶²

23 มีนาคม 2553 รัฐบาลย้ายที่ประชุมคณะรัฐมนตรี จากราบ 11 มายังกระทรวงสาธารณสุข หากแต่หลังเสร็จสิ้นการประชุมเพียงครึ่งชั่วโมง มีเหตุยิงระเบิดเอ็ม 79 จากทางด่วนใส่ลานจอดรถภายในกระทรวง แต่ไม่มีผู้ใดได้รับอันตราย

เหตุการณ์ยิงระเบิดเอ็ม 79 เกิดขึ้นภายหลังการประชุม ครม.เสร็จสิ้น โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี รวมทั้งรัฐมนตรีอีกหลายคน เพิ่งเดินทางออกไปจากกระทรวงสาธารณสุขไม่นาน คนร้ายลงมือยิงระเบิดเข้ามาภายในบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ บริเวณจุดเกิดเหตุอยู่ใกล้กับทางด่วนชั้นที่ 2 บางโคล่-แจ้งวัฒนะ ทางเจ้าหน้าที่

⁶² ผู้นำขบวนดินน. นปช. สอดคล้องมติเจรจากรบ. ยินกรณคย มาร์ค คนเดียว แม้ตอกกลับ อภิสิทธิ์ไม่ยุบสภาเพื่อส่วนรวม (ออนไลน์). 22 มีนาคม 2553. แหล่งที่มา www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1269188022&grpId=00&catid=00

สันนิษฐานว่าคนร้ายน่าจะยังมาจากบนทางด่วน อย่างไรก็ตาม ภายหลังเกิดเหตุ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกำลังเดินทางออกจากกระทรวงเป็นคันสุดท้าย หลังทราบข่าวได้เดินทางย้อนกลับเข้ามาร่วมตรวจสถานที่เกิดเหตุพร้อมกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่อีกครั้ง⁶³

26 มีนาคม 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ได้ทำการปล่อยขบวนรณรงค์ 5 เส้นทาง โดยแต่ละขบวนมีรถติดเครื่องขยายเสียง และทัพรถจักรยานยนต์ เพื่อเชิญชวนให้คนกรุงมาร่วมชุมนุมใหญ่ในวันที่ 27 มีนาคม พร้อมทั้งแจกสติ๊กเกอร์สีแดงมีข้อความยุบสภา และจดหมายเชิญให้รวมพลังยุบสภาที่สะพานผ่านฟ้าฯ ระบุว่ารัฐบาลนายอภิสิทธิ์เป็นรัฐบาลหุ่นเชิดของระบอบอำมาตยาธิปไตย ทำลายหลักการนิติรัฐ นิติธรรม ไม่สนใจที่จะดำเนินการกับกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ ขณะที่แกนนำอีกกลุ่ม เข้าหารือกับคณะตัวแทนทูต 15 ประเทศ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวทางการเคลื่อนไหวของกลุ่มมีอบเลื้อแดง

ในที่สุด หลังจากเกิดกระแสการสนับสนุนให้มีการเจรจาเกิดขึ้นจากหลายฝ่าย นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จึงตัดสินใจเจรจากับคนเลื้อแดง ถึง 2 ครั้ง โดยจัดขึ้นที่ห้องประชุมสถาบันพระปกเกล้า ที่ตั้งอยู่บนถนนแจ้งวัฒนะ และมีการถ่ายทอดสดออกทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท.) หรือช่อง 11

การเจรจารั้งแรกเกิดขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2553 ฝ่ายรัฐบาลประกอบด้วยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี, นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี และนายชำนาญ ศักดิ์เศรษฐ์ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ ขณะที่ฝ่ายแกนนำเลื้อแดง ประกอบด้วย นายวีระ มุสิกพงศ์, นายจตุพร พรหมพันธุ์ และนายแพทย์ เหวง โตจิราการ การเจรจาเริ่มตั้งแต่เวลา 16.30 – 19.00 น. แต่การเจรจาในวันนั้นไม่เกิดผลเปลี่ยนแปลงใดๆ ในทางที่ดี ขณะที่เครือข่ายสันติประชาธรรม ได้ออกจดหมายเปิดผนึก โดยมีนักวิชาการร่วมลงชื่อจำนวนมาก พร้อมด้วยประชาชนที่สนใจ เรียกร้องให้นายกฯ ยุบสภาคืนอำนาจให้ประชาชน

⁶³ สำนักข่าวกรุงเทพธุรกิจ, ยิงเอ็ม 79 สนั่น สธ.2 ลูกช้อนช่วงแกลงผลกรรม. (ออนไลน์), 23 มีนาคม 2553. แหล่งที่มา

www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/politics/20100323/106486/ html

คืนวันเดียวกัน (28 มีนาคม 2553) นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แกนนำคนเสื้อแดง กล่าวบนเวทีปราศรัยหลังการเจรจาจบลงว่า การเจรจาในวันนี้ ได้ข้อสรุปว่า 1.แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติได้ ใช้สื่อสาธารณะกว่า 50% สื่อสารกับประชาชนทั่วประเทศให้เข้าใจว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร ถือเป็นความก้าวหน้าขึ้นอีกขั้น 2. แม้จะมีการเจรจาต่อในวันที่ 29 มีนาคมนี้ แต่ไม่ได้หมายความว่า จะอยู่เฉยๆ รอการเจรจารายวัน กระทั่งเวลา 20.10 น. นายวีระ มุสิกพงศ์ ปราศรัยบนเวทีถึงผลการเจรจากับนายกฯว่า ในวันที่ 29 มีนาคม เวลา 18.00 น.จะไปเจรจากับตัวแทนรัฐบาลอีกครั้ง จะไม่มีอะไรพูดกันมากอีกแล้ว กลุ่มเสื้อแดงจะถามเพียงคำถามเดียวว่า "จะยุบสภาหรือไม่" ไม่ว่าคำตอบจะออกมาเป็นเช่นไร ทางเสื้อแดงจะออกมากำหนดท่าทีการเคลื่อนไหวต่อไป และจะไม่ให้เวลายืดเยื้ออีกต่อไปแล้ว

ส่วนนายจตุพร พรหมพันธุ์ กล่าวว่า ผลการเจรจาในวันที่ 29 มีนาคม ถือว่าเป็นการเจรจาล่าสุดท้ายระหว่าง กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ กับรัฐบาล จะไม่มีการเจรจาครั้งที่สามหรือสี่อีกต่อไป คำตอบในวันที่ 29 มีนาคม จะเป็นความชอบธรรมให้กลุ่มเสื้อแดงกลับมากำหนดมาตรการการเคลื่อนไหวให้บรรลุตามข้อเรียกร้องต่อไป กลุ่มจะไม่ชุมนุมเพื่อรอการเจรจากับรัฐบาลอีกต่อไป และจะเพิ่มมาตรการเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ

เมื่อการเจรจาครั้งแรกไม่สำเร็จ จึงมีการนัดหมายเจรจากันอีกครั้งในวันที่ 29 มีนาคม โดยยังคงเป็นสถานที่เดิม หากแต่ครั้งนี้บรรยากาศเต็มไปด้วยความตึงเครียด มีการพูดจากันอย่างดุเดือด ปะทะคารมกันตลอดเวลา แต่การเจรจาไม่เกิดผลใดๆ เพราะนายกรัฐมนตรีเสนอขอเวลา 9 เดือน โดยอ้างว่าต้องทำเรื่องเศรษฐกิจ แก้ปัญหาความเห็นที่ไม่ลงรอยกัน ขณะที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ยืนยันให้ยุบสภาภายใน 2 สัปดาห์

กล่าวคือ ฝ่ายของนายกรัฐมนตรีเสนอให้ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) วางกรอบกติกาแก้ไขรัฐธรรมนูญและจัดทำประชามติ พร้อมทั้งทำบรรยากาศสังคมให้คลี่คลายความขัดแย้งก่อนนำไปสู่การยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ภายในสิ้นปีนี้หรือใช้เวลาประมาณ 9 เดือนนับจากนี้ ซึ่งที่มาของเงื่อนไขเวลา 9 เดือน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ซึ่งได้หารือกับพรรคร่วมรัฐบาลแล้วมีความเห็นตรงกันว่าอยากให้เดือนตามปฏิทินงบประมาณให้แล้วเสร็จก่อน, ด้านกติกา อยากให้ยึดหลักการทำประชามติถามความเห็นประชาชน โดยยึดกรอบเวลาตาม พ.ร.บ.การจัดทำประชามติ ภายใน 90 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน และ หากประชาชนเห็นว่าควรดำเนินการอย่างไรทุกพรรคการเมืองก็ควรปฏิบัติตาม และ ด้าน

บรรยากาศบ้านเมืองอยากให้กลับมาสู่สภาวะปกติ ไม่มีการปิดล้อม ไม่มีการข่มขู่ ทุกฝ่ายสามารถทำงานได้ตามปกติ หรือแม้กระทั่งผู้ชุมนุม สามารถชุมนุมได้แต่ขอให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย⁶⁴

ขณะที่ฝ่ายแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เสนอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาข้อเสนอของกลุ่มนักวิชาการที่ขอให้รัฐบาลยุบสภาฯ ภายใน 3 เดือน พร้อมยืนยันข้อเสนอให้ยุบสภาฯ ภายใน 15 วันเช่นเดิม เพราะไม่เชื่อใจว่ารัฐบาลจะจริงจังในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และไม่เชื่อว่ากระบวนการทางรัฐสภาจะหาทางออกได้ และสถานการณ์ขณะนี้ไม่สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีได้ ซึ่งนำมาสู่การชุมนุมเรียกร้อง ในที่สุดก็ไม่สามารถตกลงกันได้ และภายหลังการเจรจาล้ม นายจตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศไม่ต้องมีเวทีการเจรจากันอีกต่อไปแล้ว พร้อมทั้งเรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเสียดังทั่วประเทศมาชุมนุมกันที่เวทีสะพานผ่านฟ้าฯ เพื่อปรับทิศทางการต่อสู้ มีเป้าหมายให้นายกฯ อภิสิทธิ์ ยุบสภาสถานเดียว⁶⁵

31 มีนาคม 2553 พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร วิดีโอลิงก์มายังเวทีใหญ่สะพานผ่านฟ้าฯ ปลุกมือบให้รวมพลังสู้กันครั้งใหญ่ในวันที่ 3 เมษายน กดดันให้รัฐบาลอยู่ไม่ได้ การต่อสู้ต้องจบก่อนสงกรานต์ ด้ายนายวิระ มุสิกพงศ์ นายจตุพร พรหมพันธุ์ และนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ย้ำไม่เจรจาจบ 3 พร้อมทั้งประชุมกับบรรดาแกนนำเสื้อแดงในจังหวัดต่างๆ เพื่อเคลื่อนไหวใหญ่หลายจุดให้เสร็จสิ้นก่อนสงกรานต์

“ลูเข้าเมษา อาถรรพณ์วันนองเลือด”

การปักหลักชุมนุมประท้วงยังคงเกิดขึ้นต่อเนื่องมาจนย่างเข้าเดือนเมษายน ท่ามกลางสงครามการกระทบกระทั่งรายวันตามจุดต่างๆ และรุนแรงขึ้น จนรัฐบาลต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ในพื้นที่ กทม. และปริมณฑล โดยอาศัยอำนาจตาม พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)

3 เมษายน 2553 คนเสื้อแดงรุกหนักขึ้น โดยเดินทางเข้ายึดสี่แยกราชประสงค์ พร้อมตั้งเวทีกลางแยก และประกาศยึดสี่แยกราชประสงค์จนกว่านายกรัฐมนตรีจะประกาศยุบสภาฯ โดย

⁶⁴ สำนักข่าวอินโฟเควสท์, วรเจาณายกฯ-เสื้อแดงรอบ 2 เหลว ทั้งสองฝ่ายไม่รับข้อเสนอเงื่อนไขยุบสภา (ออนไลน์), 29 มีนาคม 2553 แหล่งที่มา www.ryt9.com/s/iq02/872823

⁶⁵ สำนักข่าวมติชน, มาร์ค-เสื้อแดง ถก 3 ชั่วโมงครึ่ง ไม่ลงตัว ยุบสภายาก นปช. เส้นตาย 29 มี.ค. ไม่ยุบเลิกคุย เตรียมเคลื่อนต่อ (ออนไลน์), 28 มีนาคม 2553. แหล่งที่มา <http://www.nakhaohai.com/lookpic.php?newsid=64>

นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ประกาศว่าหากนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ยังไม่ประกาศยุบสภาฯ ในวันที่ 4 เมษายน กลุ่มคนเสื้อแดงจะมีการเพิ่มมาตรการที่เข้มข้นอีก ทั้งนี้เหตุการณ์ที่แยกราชประสงค์สร้างความหวาดผวให้กับประชาชนไปทั่ว ส่งผลให้ห้างสรรพสินค้าที่อยู่บริเวณนั้นต่างประกาศปิดให้บริการ อาทิ สยามพารากอน สยามดิสคัฟเวอรี และห้างเซ็นทรัลเวิลด์ เป็นต้น

การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงที่แยกราชประสงค์ แกนนำคนเสื้อแดงจะมีการผลักดันเปลี่ยนเวทีโจมตีรัฐบาล โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ปลุกระดมว่า ไม่สามารถปล่อยให้รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ บริหารงานได้อีกต่อไป เนื่องจากรัฐบาล และตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาโดยวิธีการโจร อีกทั้งถ้ารัฐบาลใช้ระยะเวลาดำรงตำแหน่งนานเท่าไร ประเทศชาติได้รับความเสียหายเท่านั้น

ด้านนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ได้ให้การนัดของคนเสื้อแดง ไปประสานกับผู้บริหารของแต่ละห้างสรรพสินค้า ส่งตัวแทนเข้าเจรจากับแกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง หาหนทางในการแก้ไขหรือสร้างข้อตกลงร่วมกัน พร้อมทั้งขอให้ผู้บริหารเปิดประตูห้างเพื่อให้ผู้ชุมนุมได้รับความเย็นจากเครื่องปรับอากาศ พร้อมทั้งเปิดห้องน้ำที่เป็นภาษีประชาชนให้คนเสื้อแดงใช้ ซึ่งในที่สุดห้างสรรพสินค้าที่เปิดให้ประชาชนได้เข้าไปใช้ห้องน้ำได้ คือห้างอัมรินทร์พลาซ่า และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า

สิ่งที่แกนนำคนเสื้อแดงยังคงยืนยันกรานคือ เงื่อนไขการเจรจานั้นยังเหมือนเดิม คือ รัฐบาลยังไม่ยุบสภา ก็จะไม่มีการเจรจา เพราะกลุ่มคนเสื้อแดงเห็นว่า การเจรจาเป็นเพียงเครื่องมือยื้อเวลาของรัฐบาลเท่านั้น ส่วนการยกระดับการชุมนุมนั้น เห็นว่ายังมีอีกหลายพื้นที่ที่กลุ่มคนเสื้อแดงจะต้องไป แต่เบื้องต้นจะยังคงปักหลักที่แยกราชประสงค์ต่อไป

ที่เวทีการชุมนุม ปราศรัยของกลุ่มคนเสื้อแดง ณ แยกราชประสงค์ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บนเวทีมีการปราศรัยเกี่ยวกับการประกาศการใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ในเวลา 20.00 น. โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศกับผู้ชุมนุมว่าหากมีการสลายการชุมนุม ขอให้คนเสื้อแดงในต่างจังหวัดยึดศาลากลาง พร้อมประกาศว่าจะทวงคืนประชาธิปไตยกลับมาให้ได้ในช่วงเทศกาลสงกรานต์นี้

ในช่วงค่ำ หลังจาก ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ประกาศขอพื้นที่สี่แยกราชประสงค์คืน โดยให้เวลาเสื้อแดงในการเจรจาถึง 21.00 น. ทำให้บรรยากาศการชุมนุมช่วง

คำเริ่มคุกัก และแกนนำพยายามขึ้นเวทีปลุกเร้าให้มวลชนคนเสื้อแดงมาร่วมชุมนุมกันให้มากขึ้น และจะไม่ยอมยุติการชุมนุม ขณะที่ยังมีการปราศรัยผ่านวิดีโอลิงก์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีต นายกรัฐมนตรี ที่กล่าวให้กำลังใจแก่ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงอีกด้วย

4 เมษายน 2553 แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศจะปักหลักอยู่ที่แยกราชประสงค์จนกว่าจะได้รับชัยชนะ เช่นเดียวกับที่เวทีสะพานผ่านฟ้า กลุ่มคนเสื้อแดงก็ยังคงปักหลักชุมนุมต่อไป แม้ว่าศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส) จะยื่นคำขาดให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ พร้อมเข้าปิดถนนรอบๆ ที่ชุมนุม โดยได้ออกประกาศ ฉบับที่ 6 ห้ามบุคคลออกจากบริเวณพื้นที่ อาคาร หรือสถานที่ที่กำหนด รวมถึงการห้ามการใช้ เส้นทางคมนาคม หรือการใช้นาฬิกาใน 11 เส้นทาง

ด้าน นายจตุพร พรหมพันธุ์ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวถึงกรณีนี้ ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส) ออกแถลงประกาศฉบับ ที่ 6 ว่าไม่ว่ารัฐบาลจะยื่นฟ้องศาลใด กลุ่มคนเสื้อแดงจะยื่นคัดค้านทันที แต่ทั้งนี้อยากถามว่า ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส) ใช้อำนาจอะไร มาห้ามคนเสื้อแดงเข้าพื้นที่ 11 จุด ดังนั้น ในวันที่ 5 เมษายนจะทดสอบว่าหากกลุ่มคนเสื้อแดงไปแล้วจะเกิดอะไรขึ้น⁶⁶

อย่างไรก็ดีในกลางดึกของคืนวันเดียวกัน เวลาประมาณเที่ยงคืน ได้รับแจ้งเหตุรถยนต์ เสียหายจากเหตุระเบิดบริเวณลานจอดรถด้านข้างสถานบริการอาบ อบ นวด ไฟโซดอน ถนน รัชดาภิเษก นอกจากนี้ยังมีเหตุคนร้ายขว้างระเบิดใส่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เอ็นบีที หรือช่อง 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงและเขตดินแดง กทม.⁶⁷

6 เมษายน 2553 คนเสื้อแดงได้ประกาศยุทธศาสตร์ขั้น ๓ ระบุว่าทหารวางกำลังที่ไหน จะส่งกองกำลังประกบหน้าประกบหลัง โดยในช่วงเช้าตำรวจชุดปราบจลาจลจำนวนมาก กองร้อย ได้พยายามเข้าปิดล้อมพื้นที่ราชประสงค์ของกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดง ตรงสถานีรถไฟฟ้า เพลินจิต เพื่อมิให้กลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปยังถนน 11 สาย (ที่ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบ

⁶⁶ สำนักข่าว ASTV ผู้จัดการ, แดงคลั่ง! ลองของ ศอ.รส. ชูเดินป่วนเขต ศก. อหังการสั่งเปิดห้างฯ ให้ไพร่บู๊บู๊ยา (ออนไลน์), 4 เมษายน 2553. แหล่งที่มา www.manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=9530000046801

⁶⁷ สำนักข่าวมติชน, ตรวจหลักฐาน "คาร์บอนบี" บั้มสนั่น "ไฟโซดอน" คาดจุดชนวนที่เอ็นทีหนัก 10 ปอนด์ ด้วยนาฬิกา รถและถังคัน เียบ 1 (ออนไลน์), 5 เมษายน 2553 แหล่งที่มา

www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1270446278&grpid=02&catid=02

(ศอ.รล.) ออกแถลงการณ์สั่งห้ามผู้ชุมนุมเดินขบวนเข้าไป) การปิดล้อมนี้ตำรวจได้ใช้แผงเหล็กมา กั้น ส่งผลให้กลุ่มคนเสื้อแดงเกรงว่าจะมีการสลายผู้ชุมนุม จึงมีการผลักดันแผงเหล็กกันไปมา และ มีการปะทะกันเล็กน้อย ทั้งนี้ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมีเพียงไล่ที่ใช้ในการ ผลักดัน โดยไม่มีอาวุธ ขณะที่ นพ.เหวง โตจิราการ แกนนำคนเสื้อแดง ได้เรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเข้า มารวมตัวกันที่แยกราชประสงค์ให้มากที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่นำกำลังเข้ามาเพิ่มขึ้น

ด้านแกนนำเสื้อแดงคนอื่นๆ ได้ขึ้นเวทีปลุกระดมมวลชนจากสะพานผ่านฟ้าฯ ให้ไปปิด ล้อมรอบที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นวันทำบุญครบรอบ 64 ปี พร้อมกับขู่ว่า หากมีการใช้ กำลังสลายคนเสื้อแดงที่ราชประสงค์ เสื้อแดงทางฝั่งสะพานผ่านฟ้าฯ จะไปล้อมพรรคประชาธิปัตย์ ทันที ทั้งนี้ นายณัฐวุฒิ ใสเกื้อ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวบนเวทีว่า พวกเราจะรูกกลับบ้าง หลังจากในช่วงเช้า ได้โดนฝั่งรัฐบาลรุก⁶⁸

อย่างไรก็ตาม ระหว่างที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ขึ้นปราศรัยถึงมาตรการดังกล่าว พบว่าได้มีเฮลิคอปเตอร์หนึ่งลำ บินวนสำรวจการชุมนุมของกลุ่ม คนเสื้อแดงไปมา ถึง 3 รอบ สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างมาก

7 เมษายน 2553 นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง นำกำลังคนเสื้อแดงบุกที่ทำการรัฐสภา และ ทำการพังประตู เพื่อเข้าไปจับกุมตัว นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี โดยอ้างว่านายสุ เทพ เทือกสุบรรณ ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ไประเบิดแก๊สน้ำตาใส่มีอบ ส่งผลให้ รัฐมนตรี และ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลป็นรั้วหนีชุดมุน

อย่างไรก็ดีเหตุการณ์นี้มีประเด็นการพกพาอาวุธในสถานที่ราชการ กล่าวคือ ขณะที่กลุ่ม คนเสื้อแดงบุกเข้าอาคารรัฐสภานั้น ที่บริเวณหน้าห้องโถงชั้นสอง หน้าห้องประชุมรัฐสภา ซึ่งมี บรรดา ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ และ ส.ส.พรรคเพื่อไทยยืนออกกันอยู่ด้านหน้าเพื่อหลบหนีออกจาก การบุกรุก นายการุณ โสกุล ส.ส.กทม.พรรคเพื่อไทย ได้ตะโกนขึ้นมาจาก “...ในเขตพระราชฐาน สารวัตรทหาร ไม่มีสิทธิ์พกปืน...”

⁶⁸ สำนักข่าวมติชน. ทัพคนเสื้อแดงทั่วใจกลางกรุงฯ 11 เส้นทางกลับถึงผ่านฟ้าฯ แล้ว มั่นใจไม่เกิน 10 เม.ย.รัฐบาลมีคำตอบยุบสภา (ออนไลน์). 5 เมษายน 2553. แหล่งที่มา

ซึ่งผลคือ สารวัตรทหาร (สท.) ซึ่งเป็นผู้ขับรถนำขบวนของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงเป็นคนถือปืน จากนั้นกลุ่มการ์ดคนเสื้อแดงประมาณ 10 คนรุมเข้าจับตัว สารวัตรทหาร และมีการแย่งปืนกันอย่างอลหม่าน พร้อมทั้งมีการทำร้ายร่างกาย สารวัตรทหารคนดังกล่าว จนยึดปืนสั้นได้ 1 กระบอกและปืนยาว 1 กระบอก⁶⁹ โดยนำกระสุนและปืนที่ยึดได้ไปให้นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่อยู่บนรถปราศรัยด้านประตูรัฐสภา ซึ่งต่อมา พล.ต.ท.สันฐาน ชยนนท์ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (ผบช.น.) เข้าเจรจาเรื่องนี้ และคุมสารวัตรทหารคนดังกล่าวไปสอบสวนที่ห้องประธานคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 3 อาคารรัฐสภา โดยมีนายการุณ โสกุล, นายสุรทิน พیمانเมฆินทร์ ส.ส.อุดรธานี พรรคเพื่อไทย และ นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ส.ส.อุดรธานี พรรคเพื่อไทย เข้าร่วมด้วย ซึ่งภายหลังการเจรจา พล.ต.ท.สันฐาน ชยนนท์ เปิดเผยว่าการที่มีผู้นำอาวุธเข้ามายังอาคารรัฐสภา เป็นเรื่องที่ นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร จะต้องประมวลเรื่อง และส่งให้ตำรวจท้องที่ดำเนินการต่อไป ส่วนที่มาที่ไปนั้นเนื่องจากสารวัตรทหารคนดังกล่าว ตกใจกลัวว่าผู้ชุมนุมจะเข้ามาค้นรถติดตามของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งมีอาวุธอยู่ในรถ ทำให้ต้องนำอาวุธมาเก็บในสภา เพื่อความปลอดภัย

ขณะเดียวกัน ศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ได้เตรียมเฮลิคอปเตอร์แบล็คฮอว์กไปรับ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ และบุคคลสำคัญ ที่อาคารรัฐสภา ซึ่งภายหลังกลุ่มผู้ชุมนุมทราบข่าวทุกคนหนีออกจากรัฐสภาแล้ว จึงสลายตัวกลับไปสมทบที่เวทีสะพานผ่านฟ้า ขณะที่นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ได้เดินทางไปสมทบที่เวทีแยกราชประสงค์ กระทั่งเวลา 13.00 น. ภายหลังที่ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไปแจ้งให้ บริษัท ไทยคม จำกัด มหาชน ซึ่งเป็นผู้ให้บริการเชื่อมต่อสัญญาณผ่านดาวเทียมแก่สถานีประชาชน หรือ พีเพิลแซนแนล ระวังการแพร่สัญญาณภาพและเสียง ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงไม่พอใจ และพากันไปชุมนุมหน้าบริเวณอาคารรัฐสภา จัดกำลังส่วนหนึ่งมาชุมนุมที่หน้าสถานีไทยคม ถนนรัตนวิบูลย์ อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรี

อย่างไรก็ดี ด้านรัฐบาลโดย นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงว่ามีมติประกาศพระราชกำหนดฉุกเฉินร้ายแรงในกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 5, 11 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) และมี

⁶⁹ สำนักข่าวมติชน, ประมวลความเคลื่อนไหวเสื้อแดง-รัฐบาล (ออนไลน์), 7 เมษายน 2553. แหล่งที่มา

www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=TVRJM01EWXdPVEI4TIE9PQ==

มติจัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) โดยให้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยย้ำว่ากฎหมายนี้เพื่อให้รัฐบาลสามารถดำเนินการตามกฎหมายได้อย่างเคร่งครัด แต่ไม่ได้มุ่งหวังปราบปรามทำร้ายประชาชนโดยเฉพาะผู้บริสุทธิ์ เพียงแต่ต้องการคืนภาวะความเป็นปกติให้บ้านเมือง ทั้งนี้รัฐบาลจะดำเนินการภายใต้หลักของกฎหมายสากล

ในที่สุดหลังจากนั้น รัฐบาลได้ใช้อำนาจระงับการถ่ายทอดของพีเพิลแซนด์ หรือ พีทีวี ทำให้สัญญาณการถ่ายทอดมีข้อผิดพลาด ถูกปิดตาย โดย นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เหตุผลว่า หลังรัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ดำเนินการเพื่อทำให้สถานการณ์บ้านเมืองกลับสู่ความเป็นปกติ โดยเฉพาะมาตรา 9 ที่ห้ามการนำเสนอบริการหรือการแพร่หลายในสื่ออื่นใดที่มีข้อความทำให้เกิดความหวาดกลัว หรือเจตนาบิดเบือนข้อมูล ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงมีความจำเป็นต้องระงับการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารของพีทีวี กับทั้งยังได้ประสานกับผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีการปิดสัญญาณของสถานีโทรทัศน์พีเพิลแซนด์ พร้อมๆ กับการปิดเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนคนเสื้อแดงทั้งหมด แต่คนเสื้อแดงยังมีช่องทางวิทยุชุมชน สำหรับการถ่ายทอดสดสัญญาณเสียงการปราศรัยจากเวทีชุมนุม ผ่านทางวิทยุชุมชน 97.25 และด้วยเหตุนี้ ยิ่งทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งกลับยิ่งร้อนแรงขึ้นทุกขณะ

โดยในวันที่ 9 เมษายน 2553 แกนนำคนเสื้อแดงโดย นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายจตุพร พรหมพันธุ์ นำกำลังคนเสื้อแดงเข้าบุกยึดสถานีบริการภาคพื้นดิน ไทยคม ต.บ่อเงิน อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า เหตุการณ์ในวันดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปะทะที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น เพราะมีผู้บาดเจ็บเป็นจำนวนมาก และเสมือนเป็นชนวนสำคัญที่สื่อเคาะว่า ความรุนแรงที่มากกว่านี้จะตามมาอีกในไม่ช้า ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

ในวันดังกล่าว กลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วน ที่ได้เดินทางมาปักหลักที่แยกราชประสงค์ มีการแบ่งกำลังกันแยกไปคุมด่าน ที่แยกศาลาแดง แยกเพลินจิต แยกประตูน้ำ ท่ามกลางบรรยากาศที่ตึงเครียดขึ้นทุกขณะ นอกจากนี้ผู้ชุมนุมอีกกลุ่ม ได้ทำการเคลื่อนขบวนมาปิดล้อมสถานีบริการภาคพื้นดินดาวเทียมไทยคม ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี เพื่อเรียกร้องให้มีการเปิดสัญญาณออกอากาศของพีเพิลแซนด์ จนมีการปะทะกันระหว่างคนเสื้อแดง กับกำลังทหารจำนวน 2 กองพัน โดยในช่วงเที่ยง แม้ว่า พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์

ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แกลงเตือนห้ามไม่ให้ผู้ชุมนุมเข้าไปภายในสถานีดาวเทียมไทยคม แต่ปรากฏว่าไม่เป็นผล เพราะยังมียกเลื้อยประมาณ 3,000 คน มุ่งหน้าไปที่สถานีดาวเทียมไทยคม และมีผู้ชุมนุมบางส่วนเข้าไปสมทบระหว่างทางอีก

ดังนั้น พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จึงแจ้งว่า เพื่อเป็นการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่อย่างเข้มข้น ในการดูแลรักษาสถานที่ และสถานบริการไทยคม เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจมีความจำเป็นต้องควบคุมสถานการณ์จากเบาไปหาหนัก ตามกฎการใช้กำลัง 7 ข้อ คือ 1. ชี้แจง 2. แสดงกำลัง 3. ผลักดันด้วยโล่และกระบอง 4. น้ำฉีด 5. ใช้เครื่องขยายเสียง 6. แก๊สน้ำตาชนิดขว้าง และ 7. กระสุนยาง ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะชี้แจงทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมให้ทราบตลอด

อย่างไรก็ดี กลุ่มคนเสื้อแดง ยังคงทยอยเดินทางมาสมทบกับผู้ชุมนุมที่ปักหลักกันอยู่ก่อนแล้ว ทำให้กำลังผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้นหลายพันคน โดยกระจายกันอยู่บริเวณหน้าสถานีดาวเทียมไทยคม ซึ่งเป็นพื้นที่กว้าง ท่ามกลางการดูแลรักษาการอย่างเข้มงวด มีการตั้งลวดหนามกันไว้ 3 ชั้น ขณะที่ทหารชุดปฏิบัติการจิตวิทยา ได้ประกาศผ่านเครื่องขยายเสียงขอให้พี่น้องคนเสื้อแดงใจเย็นๆ และฝากบอกถึงแกนนำว่าไม่ให้บุกเข้ามาในสถานี

จนกระทั่งเวลา 14.30 น. กลุ่มเสื้อแดง นำโดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ นายการุณ โสกุล นำผู้ชุมนุมปักหลักอยู่ด้านหน้าสถานีดาวเทียมไทยคม โดยใช้รถบรรทุก 2 คัน จอดปราศรัยประชิดรั้วสถานี โดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ได้ประกาศขอให้ถอนทหารออกไปจากสถานีภายในเวลาครึ่งชั่วโมง ขณะที่ฝ่ายกองทัพได้ส่ง พล.ต.อภิรักษ์ คงสมพงษ์ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ผบ.ร.11 รอ.) เป็นตัวแทนในการเจรจา

แต่แล้ว ความรุนแรงก็เริ่มต้นขึ้น โดยภายในสถานี มีทหารหลายพันนายตั้งกำลังรอบรั้วของสถานีดาวเทียมไทยคม ป้องกันไม่ให้กลุ่มเสื้อแดงบุกเข้ามา โดยทุกนายสวมเสื้อเกราะ มีโล่และกระบองเป็นอาวุธประจำกาย จากนั้นผู้ชุมนุมได้ขว้างปาสิ่งของ ก้อนหิน ก้อนดิน ทำให้เจ้าหน้าที่ทหารต้องใช้โล่กำบัง ขณะที่มีทหารบางนายตอบโต้ด้วยการหยิบก้อนหินปาลับเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุม จากนั้นกลุ่มผู้ชุมนุมได้ทำลายลวดหนาม และทำลายแนวกันของทหาร เข้าไปประชิดตัวอาคารสถานีดาวเทียมไทยคม ทหารและตำรวจจึงต้องหลบเข้าไปอยู่ในตัวอาคาร พร้อมทั้งกระจายกำลังปิดประตูต่างๆ เพราะเกรงว่าผู้ชุมนุมจะบุกเข้าไป และได้ทำการขว้างแก๊สน้ำตา เพื่อ

สลายการชุมนุม กระทั่งเหตุการณ์สงบลงภายในเวลา 15 นาที โดยผู้ชุมนุมกระจายตัวชุมนุมบริเวณริมรั้วของสถานีไทยคม

จนถึงเวลา 15.15 น. กลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงได้กระจายตัวไปอยู่ภายในรั้วสถานีไทยคม บริเวณอาคารที่ทำการสถานี บางส่วนได้ออกกันที่หน้าสถานีและรถปราศรัยก็ได้จอดอยู่ที่หน้าอาคาร ขณะที่ทหารได้ถอยออกไป ซึ่งผู้ชุมนุมบางคนได้ยึดปืนทหารที่บรรจุกระสุนยาวไว้หลายกระบอกแล้วชูขึ้นเหนือศีรษะให้ผู้ชุมนุมได้เห็น ซึ่งผู้ชุมนุมได้โห่ร้องและตะโกนว่า "ไหนว่าไม่มีอาวุธ" โดยในระหว่างนั้น ได้มีเฮลิคอปเตอร์บินวน เพื่อสังเกตการณ์หลายรอบ ขณะที่รถของทหารที่จอดบริเวณสถานี ก็ได้ถูกยึดโดยคนเสื้อแดง

16.30 น. แกนนำคนเสื้อแดง ประกอบด้วย นายจตุพร พรหมพันธุ์ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ นายการุณ โสกุล ได้ร่วมเจรจากับ พล.ต.ท.กฤษฏา พันธุ์คงชื่น ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสถานีไทยคม เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่เชื่อมต่อสัญญาณพีทีวี โดยทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) พยายามขอให้มีการเชื่อมต่อสัญญาณให้เสร็จโดยเร็ว แต่ทางเจ้าหน้าที่ไทยคมพยายามอธิบายว่า ขณะนี้ ช่องสัญญาณที่ใช้ยังสัญญาณพีทีวี มาจากประเทศอิสราเอล จึงไม่สามารถดำเนินการได้ทันที แต่ทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไม่ปักใจเชื่อ โดยอ้างว่าถ้าเชื่อมต่อไม่ได้ เหตุใดทหารจึงนำกำลังมาปิดที่สถานีไทยคม หลังการพูดคุยนานกว่า 10 นาที ทางเจ้าหน้าที่ไทยคมจึงหาทางออกด้วยการให้ทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นำรถถ่ายทอดสด หรือรถโอบีของพีทีวีมาจอดไว้ เพื่อจะอัปลิงค์ช่องสัญญาณให้ แต่การดำเนินการต้องใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง เป็นการออกอากาศชั่วคราวไปก่อน ส่วนการเชื่อมต่อสัญญาณเพื่อให้กลับไปใช้ช่องสัญญาณเดิมนั้น ต้องใช้เวลาประมาณ 1 วัน ทางแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จึงพอใจ กระทั่งในเวลา 17.10 น. แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ส่งมอบของกลางเป็นอาวุธสงครามชนิดต่างๆ ได้แก่ เอ็ม 16 จำนวน 32 กระบอก ปืนลูกซองยาว 24 กระบอก พร้อมเครื่องกระสุนปืนและระเบิดควัน รวมทั้งแก๊สน้ำตาเป็นจำนวนมากคืนให้แก่เจ้าหน้าที่

ขณะที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ นายวิสา คัญทัพ ได้ขึ้นเวทีชี้แจงว่า กลุ่มคนเสื้อแดงได้รับชัยชนะ เพราะสถานีไทยคมได้ทำการเชื่อมต่อสัญญาณพีเพิลชาแนลเรียบร้อยแล้ว ส่งผลให้ผู้ชุมนุมที่บริเวณผ่านฟ้าลีลาศได้โห่ร้องแสดงความดีใจ

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ปะทะในวันนั้น นพ.แสงชัย ธีระปกรณ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี เปิดเผยว่า มีการส่งผู้บาดเจ็บมารักษาที่โรงพยาบาล 15 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ชุมนุม 11 ราย ทหาร 3 นาย และตำรวจ 1 นาย ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บบาดแผลฉีกขาดจากการปะทะ และกระแทกตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ด้านนายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวถึง การปิดพื้นที่วี โดยการระงับช่องสัญญาณในระบบ CU-band ส่งผลให้ลูกค้าในต่างประเทศของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ได้รับความเสียหาย ไม่สามารถออกอากาศได้ 10 ราย ว่า เนื่องจากบริษัทไทยคม ได้กระทำผิดสัญญากับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภายใต้การออก พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) จึงมีความจำเป็นที่ต้องส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปควบคุม และระงับการส่งสัญญาณดังกล่าว ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการระงับสัญญาณนั้น ทางบริษัทไทยคมจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเอง ทั้งนี้ ได้สั่งการไปยังกรมประชาสัมพันธ์ ให้ทำหนังสือไปถึงกับสมาคมผู้ประกอบการเคเบิลทีวีทั่วประเทศ ขอให้ระงับการแพร่ภาพกระจายเสียง ที่มีการบิดเบือนหรือปลุกปั่นให้เกิดความแตกแยก อันเป็นภัยต่อความมั่นคง อีกทั้งขอความร่วมมือไปยังผู้ประกอบการให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ต ตรวจสอบการเผยแพร่อีกทางหนึ่งด้วย

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ในวันนี้ ศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก ได้ออกหมายจับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) รวม 17 คน หลังพนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปราม ยื่นเรื่องขอต่อศาล กรณีนำผู้ชุมนุมไปชุมนุมปิดสี่แยกราชประสงค์ ทำให้กีดขวางการจราจร หากแต่ วีระ มุสิกพงษ์ ได้ขึ้นเวทีปราศรัยแยกราชประสงค์ ชูว่าหากมีการจับกุมตัวแกนนำ ที่ถูกออกหมายจับ ประชาชนคนเสื้อแดง จะปักหลักชุมนุมต่อเนื่อง ย้ำไม่ไปไหน จนถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ ขณะที่การปิดกั้นสัญญาณของคนเสื้อแดง คนเสื้อแดงยังเรียกร้องให้รัฐบาลต้องรับผิดชอบ กรณี 2 มาตรฐาน ที่ไม่ปิดสถานีเอเอสทีวีด้วย

เหตุการณ์ที่หลายคนไม่คาดฝัน ได้เกิดในวันที่ 10 เมษายน 2553 ที่กลายเป็นอีกหน้าประวัติศาสตร์ความวิปโยคของประเทศไทย เมื่อนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สั่งทหารเข้าสลายการชุมนุม โดยเรียกปฏิบัติการนี้ว่า "การขอคืนพื้นที่" ทำการลุยสลายม็อบตั้งแต่ช่วงบ่ายจนถึงช่วงค่ำ จนเกิดการปะทะนองเลือดที่สี่แยกคอกวัวจนถึงถนนดินสอ ส่งผลให้ผู้ชุมนุมและทหารเสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก รวมถึง พลเอก ร่มเกล้า ธุวธรรม รองเสนาธิการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ (พล.ร.2 รอ) ค่ายจักรพงษ์ จ. ปราจีนบุรี ซึ่งเคยคุมแผนสลายม็อบ

คนเสื้อแดงเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 และนายฮิโรยูกิ มูราโมโต นักข่าวชาวญี่ปุ่น สังกัดสำนักข่าวรอยเตอร์ ที่โดนกระสุนปืนยิงทะลุอก ส่วนผู้บาดเจ็บมี 858 คน

สำหรับรายละเอียดของเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน 2553 ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญ ที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากข่าวของหลายสำนักข่าว และจากหลายแหล่งที่มา เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งมีรายละเอียดที่เพิ่มเติมมากขึ้นจากการประมวลเหตุการณ์ที่ผ่านมาข้างต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

10 เมษายน 2553 นับแต่ช่วงเวลากลางวัน แกนนำเสื้อแดงมอบหมายให้ขวัญชัย ไพรพนา นำมวลชนคนเสื้อแดงหลักพันคนเข้าทำการรุมแห่ทหาร ที่ประจำการอยู่ในกองทัพภาคที่ 1 ขณะที่ในเวลานั้นทหารถูกกดดันจากฝ่ายรัฐบาล ในความเสียหายที่ถูกยึดสถานีไทยคมได้ครั้งแรก ดังนั้นเมื่อถูกกลุ่มผู้ชุมนุมมาแห่ถึงหน้ากองทัพ จึงไม่อาจอยู่เฉยได้⁷⁰

ช่วงบ่ายแก่ๆ ของวันเดียวกันนั่นเอง ปฏิบัติการขอคืนพื้นที่จากกลุ่มผู้ชุมนุม บริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศได้เริ่มต้นขึ้น เมื่อศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ทำการเคลื่อนย้ายรถสายพานลำเลียง รถทหาร และกำลังพลออกเดินเรียงแถว ขณะที่ข้อมูลจากสำนักข่าวมติชน⁷¹ ได้ระบุรายละเอียด เหตุการณ์ในวันที่ 10 เมษายน ว่า

“...เหตุรุนแรงอันนำมาซึ่งความสูญเสียชีวิตเกิดขึ้นตั้งแต่เช้าของวันที่ 10 เมษายน เมื่อแกนนำปช. ที่แยกออกเป็นสองชุด ที่หนึ่งปักหลักบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ และอีกทีมอยู่ที่แยกราชประสงค์ประกาศว่า ทหารเตรียมสลายม็อบที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ เพราะศอฉ.เรียก พล.ต.วลิต โรจนภักดี ผู้บัญชาการกรม ร.2 รอ. หรือ บุรพาพยัคฆ์ นำกำลังเดินทางเข้าทม. มีการเรียกระดมมวลชนเสื้อแดงจากจุดต่างๆ ไปเสริมที่ผ่านฟ้า ซึ่งมีนายขวัญชัย ไพรพนา เป็นแกนนำ นักรวมพลกันที่พระบรมรูปทรงม้า ก่อนบุกไปยังกองทัพภาค 1 ด้านถนนศรีอยุธยา ซึ่งปช.เชื่อว่าเป็นที่ตั้งของทีมสลายม็อบ จุดนี้เกิดการปะทะแต่ไม่รุนแรงนัก เพราะฝ่ายทหารใช้น้ำฉีดและแก๊สน้ำตาผลักดันผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ได้สำเร็จ ทหารตั้งแถวถือโล่กระบอง โดยมีอาวุธหนักตามอยู่ด้านหลัง ผลักดันม็อบออกไปเรื่อยๆ โดยเกรงว่าจะเกิดมีมือที่ 3 แต่ก็มีคำสั่งให้ทหารปฏิบัติการต่อไป...”

⁷⁰ กองบรรณาธิการ ASTV ผู้จัดการ, กระชากหน้ากาก แดงก่อการร้าย บทเรียนที่คนไทยต้องไม่ลืม (กรุงเทพ : โรงพิมพ์ตะวันออก, 2553), หน้า 16.

⁷¹ กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา' 53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 29.

และต่อไปนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอนำเสนอเหตุการณ์การสลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน แบบนาที่ต่อหน้าที่ ทั้งนี้ ได้รวบรวมจากการรายงานข่าวของสำนักข่าวต่างๆ ดังต่อไปนี้

เวลา 13.00 น. เจ้าหน้าที่ได้ฉีดน้ำออกจากกองทัพนาคที่ 1 และพยายามปิดประตู พร้อมซึ่งรั้วลวดหนาม นอกจากนี้ มีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ยังได้มีการใช้แก๊สน้ำตาอีกด้วย ขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมได้ถอยร่นออกมาบริเวณสนามเสือป่า พยายามปาก้อนไม้และสิ่งของตอบโต้ พร้อมมีเสียงดังปั้งขึ้นเป็นระยะๆ ต่อมาผู้สื่อข่าวรายงานว่า เสียงดังปั้งดังกล่าวก่อให้เกิดเสียง ทำให้ผู้ชุมนุมแตกตื่นวิ่งหนี จนเมื่อเวลา 13.10 น. กลุ่มเสื้อแดงได้กลับมารวมตัวอีกครั้ง แกนนำบรรณปราศรัยได้ประกาศว่า นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แกนนำเสื้อแดงกำลังเดินทางตามมา โดยกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนได้เดินเก็บก้อนไม้ที่เหลือจากการจัดงานกาชาด เตรียมพร้อมไว้แล้วด้วย⁷²

ผู้สื่อข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (เอ็นบีที) รายงานว่า เมื่อเวลา 13.45 น. เกิดเหตุกลุ่มที่แยกพาณิชยการ ใกล้ทำเนียบรัฐบาลและกองทัพนาคที่ 1 โดยเจ้าหน้าที่ทหารได้ใช้น้ำฉีดผู้ชุมนุมที่ปิดล้อมแยกดังกล่าว จากนั้นได้ยิงแก๊สน้ำตา และยิงกระสุนยางใส่ผู้ชุมนุมเป็นระยะ ทำให้กลุ่มคนเสื้อแดงบางคนได้รับบาดเจ็บและแตกฮือสลายการชุมนุมจากแยกพาณิชยการ จากนั้น เจ้าหน้าที่ทหารนำรถที่กลุ่มเสื้อแดงจอดขวางออกนอกพื้นที่ และเดินจากแยกพาณิชยการมุ่งหน้าเข้าถนนราชดำเนิน

ทั้งนี้ ผู้สื่อข่าวรายงานว่าเวลา 14.30 น. ทหารได้ตั้งแถวหน้ากระดานรูกีบยึดพื้นที่บริเวณสะพานมฆวานรังสรรค์ หน้าสำนักงานองค์การสหประชาชาติ โดยเผชิญหน้ากับผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงที่ไม่ยอมให้ทหารเข้าด้วยการตั้งรั้วเหล็กกัน อย่างไรก็ตามได้มีเสียงดังของแก๊สน้ำตาเกิดขึ้น โดยทหารใช้แก๊สน้ำตามสลายม็อบแยกมิสกวัน และฉีดน้ำไล่ตรงคลองผดุงกรุงเกษม ซึ่งด้านบริเวณคลองผดุงกรุงเกษม ทหารได้รูกีบฉีดน้ำใส่ผู้ชุมนุมพร้อมกับได้จับผู้ปราศรัยบนเวที ขณะเดียวกันทางผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงได้ปรับขบวน ด้วยการใส่พระสงฆ์ออกมาตั้งแนวป้องกันการรูกีบของทหาร

⁷² สำนักข่าวมติชน, นาที่ต่อหน้าที่ เหตุจลาจลเดือด เสียงปืน-ระเบิดดังสนั่น สะพานมฆวานฯ-แยกคอกวัว-อนุสาวรีย์ฯ ปชต.

(ออนไลน์), 11 เม.ย. 2553. แหล่งที่มา

www.thaiindy.org/thailand/th_title_details.php?cont_id=thpolt&title_id=thpolt2010041102

จนเมื่อเวลา 15.00 น. รายงานข่าวแจ้งว่า มีกลุ่มเจ้าหน้าที่ทหารพร้อมปืนลูกซอง ปืนเอ็ม 16 พกโล่ พร้อมอาวุธครบมือ ได้ยืนตั้งแถวอยู่ตรงบริเวณสวนสาธารณะเชิงสะพานพระปิ่นเกล้าฝั่งอรุณอมรินทร์ ขณะที่ด้านสะพานพระราม 8 ได้ปิดทางขึ้น-ลง ผู้ใช้รถต้องไปใช้สะพานพระปิ่นเกล้า ทำให้การจราจรที่สะพานพระปิ่นเกล้าติดขัดเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ในส่วนของ แคนน้ำบนเวทีสะพานผ่านฟ้าได้ประกาศระดมเสื้อแดงให้ไปจุดทางเข้าออกพื้นที่ชุมนุม เพื่อปิดกั้นทหารที่บุกเข้ามาสลาย ใน 5 เส้นทาง คือ ทางเข้าออกอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนหลานหลวง แยกสะพานวันชาติ แยกสวนมิสกวัน และถนนราชดำเนินนอก

กระทั่งเวลา 15.45 น. ที่บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์ ทหารได้เพิ่มมาตรการในการกดดันผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงให้ถอยร่นไปยังสะพานผ่านฟ้าลีลาศ หลังจากใช้แก๊สน้ำตาสลายการชุมนุมและรุกคืบยึดพื้นที่ และได้ใช้ปืนกระสุนกระดากยิงเป็นการบีบผู้ชุมนุมถอยร่นไปยังสะพานผ่านฟ้าลีลาศและใช้แก๊สน้ำตาไปพร้อมๆ กัน จนถึงราวๆ 16.00 น. ทหารได้โปรยใบปลิวเข้ามาในสถานที่ชุมนุม เป็นเอกสาร 2 แผ่น แผ่นแรก เป็นรายชื่อแกนนำ 24 คนที่ถูกออกหมายจับ ระบุว่าอย่าหลงเชื่อคำยุยงปลุกปั่นของแกนนำ และขอให้ผู้ชุมนุมเดินทางออกนอกพื้นที่ อีกแผ่นมีข้อความว่าเจ้าหน้าที่กำลังเร่งเคลียร์พื้นที่ถนนราชดำเนิน เพื่อคืนพื้นที่ให้ประชาชน ขอให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องออกจากพื้นที่ดังกล่าว เพื่อความปลอดภัยและสะดวกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ขณะที่การบรรยายเหตุการณ์จากหนังสือ ฝ่ายยุทธการแดงเผาเมือง 68 วันสู่มิคลัญญี ของ กองบรรณาธิการที-นิวส์. สำนักพิมพ์กรีน-ปัญญาญาณ ระบุว่า

“...บริเวณถนนดินสอและแยกคอกวัวก็มีการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารกับกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ทหารเริ่มหยุดการขอพื้นที่คืนเป็นเวลานาน ช่วงเย็นกลุ่มคนเสื้อแดงทั้งจากเวทีชุมนุมแยกราชประสงค์และผู้ชุมนุมจากที่เลิกงานก็เริ่มมาสมทบมากขึ้น โดยเฮลิคอปเตอร์ก็ยังคงมีการบินวนลาดตระเวนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก็โดนการระดมยิงประทัดยักร์และดอกไม้ไฟจากผู้ชุมนุม จุดที่หนักที่สุดเป็นบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย หลังจากบนเวทีใหญ่ประกาศให้ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงติดอาวุธทุกคน ไม่ว่าจะเป็นไม้ หิน โล่ต่างๆ รวมทั้งอาวุธที่ร้ายแรงกว่านั้น แล้วให้ไปยื่นประจันหน้ากับเจ้าหน้าที่ทหารที่ตั้งแนวขวางกลุ่มคนเสื้อแดงจากทุกทิศรอบด้าน ทำให้ผู้ชุมนุมเกิดความอึดอัด ซึ่งในจุดนี้ เจ้าหน้าที่ทหารจะปักหลักอยู่บริเวณถนนดินสอข้างโรงเรียนสตรีวิทยา ส่วนอีกฝั่งหนึ่ง อยู่บริเวณแยกคอกวัว ซึ่งเป็นจุดปะทะหนักอีกจุดหนึ่ง หลังจากทหารยิงแก๊สน้ำตาลงมาจากเฮลิคอปเตอร์...”

17.30 น. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่สะพานชัยมรุเชฐ กลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงยังคงปักหลักกดดันเจ้าหน้าที่ให้ถอยร่นออกกลับเข้าไปภายในทำเนียบรัฐบาล เพื่อเปิดทางให้ผู้ชุมนุมเข้าไปใน

เวทีที่สะพานผ่านฟ้า ผู้ชุมนุมได้นำรถแท็กซี่ 2 คันมาจอดกีดกัน โดยเปิดถังแก๊สให้เจ้าหน้าที่ดูเพื่อถอยร่นออกมา ซึ่งขณะนั้น เจ้าหน้าที่ได้แบ่งกำลังเป็นสองแถวเพื่อสกัดกั้น แต่ยังไม่มีการผลักดันกันแต่อย่างใด ขณะที่หน้าวัดโสมนัสราชวรวิหาร เกิดเหตุเจ้าหน้าที่ได้ผลักดันกับกลุ่มคนเสื้อแดงอีกครั้ง ใช้เวลาประมาณ 10 นาที เจ้าหน้าที่จึงยอมถอยร่นออกจากพื้นที่ ทั้งนี้ระหว่างที่มีการเผชิญหน้านั้นได้มีผู้ไม่หวังดีขว้างขวดน้ำกรดเข้าใส่กลุ่มคนเสื้อแดง แต่ไม่มีใครได้รับบาดเจ็บ นอกจากนี้ยังพบขวดสเปรย์พริกไทยตกอยู่ในที่เกิดเหตุอีกด้วย

หลังจากนั้นไม่นาน มีเฮลิคอปเตอร์บินวนบริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ และได้มีการปล่อยแก๊สน้ำตาลงมาเพื่อสลายการชุมนุม ขณะที่แกนนำได้ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกมารวมตัวกันที่หน้าเวที พร้อมกับปลุกระดมให้ต่อสู้และดูสถานการณ์ต่อไป นอกจากนี้ผู้ชุมนุมได้มีการปล่อยลูกโป่งและโคมลอยเพื่อบกวนการบินของเจ้าหน้าที่บนเฮลิคอปเตอร์ แต่ไม่มีผลแต่อย่างใด

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า แก๊สน้ำตาที่เจ้าหน้าที่ทิ้งลงมาจากเฮลิคอปเตอร์ตกลงมาที่ด้านหลังเวที ซึ่งมีสื่อมวลชนปักหลักทำข่าวอยู่เป็นจำนวนมากทำให้แตกตื่นหาที่หลบแก๊ส น้ำตา และอีกจุดที่ไปที่ด้านหน้าเวทีซึ่งมีผู้ชุมนุมรวมตัวอยู่ค่อนข้างหนาแน่น

ด้านสี่แยกคอกวัว เวลา 18.48 น. ทหารเริ่มเคลียร์พื้นที่กลางซอยแยกคอกวัว กันประชาชนและชาวบ้าน ที่ไม่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้ออกจากพื้นที่ ภายหลังทหารได้เจรจากับผู้ชุมนุม แต่ผู้ชุมนุมเสื้อแดงไม่ยอมร่นถอยออกไป ขณะที่ทหารเตรียมพร้อมปืนยาว และแก๊สน้ำตาขณะที่คนเสื้อแดงกลางซอยแยกคอกวัว ปาประทัดยักษ์ และไม่ปล่อยลายแหลมเข้าใส่เจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จึงยิงปืนขึ้นฟ้า เพื่อให้ผู้ชุมนุมให้ถอยร่นแต่ผู้ชุมนุมปักหลักขว้างปาสิ่งของและยึดแนวทหาร จากนั้นผู้ชุมนุมพยายามผลักดันทหาร โดย 2 ฝ่ายเดินหน้าเคลื่อนเข้าหากัน

เวลา 18.56 น. ผู้ชุมนุมขว้างระเบิดควันใส่เจ้าหน้าที่ทหาร ทำให้ทหารถอยร่นออกจากแนวป้องกัน ผู้ชุมนุมผลักดันเจ้าหน้าที่เข้ามา ทหารจึงกลับไปตั้งหลักใหม่โดยผู้บังคับบัญชาตรงจุดนั้น ได้ตะโกนให้ทหารยึดแนวและป้องกันใหม่ และตะโกนบอกห้ามไม่ให้ถอย บอกไม่ใช่แก๊สน้ำตา เป็นเพียงระเบิดควัน แต่มีเสียงปืนดังต่อเนื่องตลอดเวลา⁷³ จากนั้นเจ้าหน้าที่ตั้งแถวได้ใหม่ เริ่ม

⁷³ สำนักร่างเนชั่นฯ, นาทีตอนที่ ทหารปะทะแดงแยกคอกวัว แก๊สน้ำตาฟุ้งทั่วบริเวณ (ออนไลน์), 10 เมษายน 2553. แหล่งที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/politics/>

เดินหน้า และมีผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งให้หน่วยปืนเตรียมพร้อมยิง ทางกลุ่มผู้ชุมนุมขว้างปาขวดแก้วเข้าไปใส่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

กระทั่งช่วงค่ำในเวลาประมาณ 19.00 น. ทหารได้รับคำสั่งให้เดินหน้าผลักดันผู้ชุมนุมเต็มที่ เฮลิคอปเตอร์ของทหารทิ้งแก๊สน้ำตาหลายลูกลงมา ทำให้ผู้ชุมนุมแตกกระจัดกระจาย ความวุ่นวายเกิดขึ้นจนยากที่จะควบคุมได้ และยากที่ผู้สื่อข่าวจะเข้าไปสังเกตการณ์เนื่องจากอาจได้รับอันตราย หากแต่มีรายงานที่สรุป ตามที่สำนักข่าวต่างๆ ได้รายงานสถานการณ์ช่วงอันตรายดังกล่าว ดังนี้

เวลา 19.30 น. ทหารได้เข้าปักหลักอยู่โดยรอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเรียบร้อยแล้ว โดยเจ้าหน้าที่จิตวิทยาของกองทัพบก ก็ได้เปิดเพลง "พ่อหลวงของเรา" และได้ประกาศให้ผู้ชุมนุมกลับไปขึ้นรถกลับบ้าน ขณะที่ผู้ชุมนุมมีการโบกธงไปมาและบอกต่อกันว่า มีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บทำให้เกิดความไม่พอใจเจ้าหน้าที่ สถานการณ์โดยทั่วไปจึงเป็นไปด้วยความตึงเครียดและมีเฮลิคอปเตอร์บินวนโดยรอบเพื่อสังเกตการณ์ พร้อมกับทิ้งแก๊สน้ำตาลงมาเป็นระยะ ครั้งละ 4-5 ลูก ทางด้านแกนนำเสื้อแดงบนเวทีผ่านฟ้ายังประกาศระดมผู้ชุมนุมไปดันทหารไว้ พร้อมขอรถกระบะไปจอดขวางด้วย

19.50 น. ได้เกิดการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงได้ขว้างปาสิ่งของใส่เจ้าหน้าที่ที่รุกคืบ ยึดพื้นที่รอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ขณะเดียวกันเฮลิคอปเตอร์ก็บินวนโยนแก๊สน้ำตาลงมายังผู้ชุมนุม

เวลาผ่านมามาจนกระทั่ง 20.25 น. กลุ่มผู้ชุมนุมได้ประชิดเข้าใส่ทหารได้รับบาดเจ็บหลายราย ขณะเดียวกัน กลุ่มทหารได้ใช้ปืนยิงเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมโดยตรง ซึ่งไม่ได้ยิงขึ้นฟ้าเหมือนเดิม ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บหลายรายทั้งผู้หญิงและผู้ชาย อย่างไรก็ตาม เสียงระเบิดและเสียงปืนได้ดังขึ้นอย่างต่อเนื่องไปทั่วบริเวณ โดยไม่สามารถระบุได้ว่ามาจากฝ่ายไหน เป็นเหตุให้สื่อมวลชนถูกกักบริเวณไปอยู่ยังที่ปลอดภัย แต่ก็ยังคงอยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มระเบิดซึ่งตกอยู่โดยรอบการปะทะ

ในที่สุดผู้สื่อข่าวรายงานว่า เวลา 20.20 น. ที่เวทีเสื้อแดงมีการประกาศให้กลุ่มผู้ชุมนุมมารวมตัวกันที่หน้าเวทีสะพานผ่านฟ้า พร้อมกับแจ้งว่าเจ้าหน้าที่ได้ล่าถอยออกไปแล้ว หลังจากทีนาย จาตุรนต์ ฉายแสง อธิบดีรักษาการหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้เข้าเจรจากับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ยุติการสลายการชุมนุม

เหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้น ยังไม่สามารถประเมินค่าได้ จนกระทั่งการปะทะยุติลงซึ่งต่อมา ศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉิน (ศูนย์เฮอร์วีน) สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร รายงานเมื่อ 12 เมษายน 2553 ว่า มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 21 ราย แยกเป็น พลเรือน 17 รายรวมถึงนักข่าวรอยเตอร์ อิโรยูกิ มูราโมโตะ ชาวญี่ปุ่น ซึ่งถูกยิงที่หน้าอก และทหารอีก 4 ราย ขณะที่ยอดบาดเจ็บ (ขณะนั้น) พุ่งกว่า 800 ราย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีการสูญเสียเมื่อ 10 เมษายน 2553 แต่การชุมนุมยังคงปักหลักต่อต้านรัฐบาลต่อไป และยังมาพร้อมกับคำกล่าวที่ว่า นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นรัฐบาล "มือเปื้อนเลือด" ขาดความชอบธรรมที่จะดำรงสถานะนายกรัฐมนตรีต่อไป

โดยลำดับเหตุการณ์หลังจากนั้น มีดังต่อไปนี้

11 เมษายน 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตั้งโถงของคนเสื้อแดงที่เสียชีวิต โดยตั้งไว้ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และเตรียมที่จะทำการแห่ศพไปทั่วกรุงเทพฯ ขณะเดียวกัน ด้านศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้แถลงว่า เหตุการณ์ในวันที่ 10 เมษายน 2553 มีกลุ่มติดอาวุธแฝงเข้ามาในช่วงสถานการณ์ความวุ่นวายกับทั้งยังยิงประชาชน และยังมีในส่วนที่ผู้ชุมนุมยิงถูกกันเองอีกด้วย ด้าน พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้ออกโรงจ้ให้นายกรัฐมนตรี รับผิดชอบ เช่นเดียวกับฝ่ายแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศว่า นายกรัฐมนตรี ต้องยุบสภาแล้วออกนอกประเทศทันที⁷⁴

ขณะที่เครือข่ายสันติประชาธรรม⁷⁵ ออกแถลงการณ์เรียกร้องทุกฝ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

⁷⁴ กองบรรณาธิการข่าวสด, บันทึกพฤษภา'53 ความจริงจากข่าวสด ความตาย 90 ศพ (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์มติชน, 2553), หน้า 29.

⁷⁵ เครือข่ายสันติประชาธรรม เป็นเครือข่ายนักวิชาการอิสระ ที่ออกมาเคลื่อนไหวด้านการเมืองเป็นระยะ มาตั้งแต่ พ.ศ. 2551 ไม่มีโครงสร้างสมาชิกที่ชัดเจน ส่วนมากจะเคลื่อนไหวในรูปการออกแถลงการณ์เป็นหลัก โดยมีนักวิชาการหลักกลุ่มหนึ่งเป็นตัวแทน และมีนักวิชาการในเครือข่ายร่วมลงชื่อในแถลงการณ์ ซึ่งจำนวนผู้ลงชื่อจะแตกต่างกันไปในแต่ละครั้ง ตัวแทนเครือข่ายสันติประชาธรรม เช่น นายยุกติ มุกดาวิจิตร อาจารย์คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นายศิริโรจน์ คล้ามไพบูลย์ นักวิชาการอิสระ, นายธเนศ อาภรณ์สุวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นายชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ผู้อำนวยการศูนย์ข่าวสารสันติภาพ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฯลฯ

1. รัฐบาลจักต้องยุติความพยายามที่จะสลายและปราบปรามผู้ชุมนุมในที่ การชุมนุม โดยปราศจากอาวุธเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ข้ออ้างว่าต้องการขอพื้นที่ บริเวณสะพานผ่านฟ้าคืน เพื่อแก้ปัญหาจราจรเป็นข้ออ้างที่ไม่มีน้ำหนักใดๆ เลย

2. นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจสลายการชุมนุมจนนำไปสู่การนองเลือดในวันที่ 10 เม.ย. 53 ด้วยการขอโทษต่อผู้ชุมนุม

3. ผู้นำนปช. จะต้องพยายามรักษาชีวิตของมวลชนเลือดแดงอย่างสุดความสามารถ ต้องไม่ โหมกระพือความรู้สึกโกรธแค้นของมวลชน และหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะทำให้เกิดการปะทะกับกอง กำลังของรัฐ

4. รัฐบาลจักต้องยุติความพยายามที่จะปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนที่มี ความคิดเห็นแตกต่างจากตน เพราะมันคือสาเหตุที่สร้างความโกรธแค้นแก่คนเลือดแดง และนำไปสู่ การเผชิญหน้าระหว่างผู้ชุมนุมกับกองกำลังของรัฐ

5. รัฐบาลและผู้นำของ นปช. จะต้องกลับสู่โต๊ะเจรจาโดยเร็วที่สุด การสานต่อการเจรจา เท่านั้นที่จะ ช่วยยับยั้งไม่ให้เลือดนองแผ่นดิน และป้องกันประเทศไม่ให้หวนคืนสู่วงจรอุบาทว์ของ การรัฐประหาร

12 เมษายน 2553 กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้นำโลง บรรจุศพผู้เสียชีวิต 18 โลง แห่ไปตามถนนในกรุงเทพฯ ด้านนายกรัฐมนตรีประเทศญี่ปุ่น ได้ขอให้ รัฐบาลไทยเร่งสอบสวนกรณีนักข่าวรอยเตอร์ ฮิโรยูกิ มูราโมโตะ ซึ่งเป็นชาวญี่ปุ่น โดนยิงเสียชีวิต ขณะที่ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก (ผบ.ทบ.) ออกมาย้ำว่า การแก้ปัญหาทางการเมือง ต้องแก้ด้วยการเมือง โดยระบุว่าหากมีอุปสรรคความวุ่นวายจะจบได้ จากนั้น ในเวลา 14.00 น. นายกรัฐมนตรี ออกแถลงการณ์ถึงเหตุการณ์ปะทะระหว่างกลุ่มคนเลือดแดงและทหารเมื่อวันที่ 10 เมษายนว่า มีบุคคลจำนวนหนึ่งเป็นผู้ก่อการร้าย ได้อาศัยประชาชนที่บริสุทธิ์ ที่ออกมาเรียกร้อง เพื่อประชาธิปไตย เป็นเครื่องมือก่อความไม่สงบเพื่อหวังให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่

ขณะที่ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง ในฐานะผู้อำนวยการ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงข่าวพร้อมด้วย พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ถึงเหตุการณ์ทวงคืนพื้นที่จากกลุ่ม

ผู้ชุมนุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน ที่ผ่านมาว่า มีผู้ก่อการร้ายแฝงตัวใช้อาวุธสงคราม ทั้งเอ็ม 79 อาวุธปืนเอ็ม 16 และระเบิดขีปนาวุธ ยิงใส่เจ้าหน้าที่ทหารที่ปฏิบัติการขอคืนพื้นที่จากสะพานผ่านฟ้า จนทำให้เกิดความสูญเสียขึ้น อย่างไรก็ตาม ยอมรับความผิดพลาดที่ไม่คาดคิดว่าจะมีผู้ก่อการร้ายแฝงตัวใช้อาวุธหนัก และอาวุธสงครามยิงใส่เจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ด้านนายจตุพร พรหมพันธุ์ แกนนำคนเสื้อแดง กล่าวถึงกรณีดังกล่าวว่า ตนอยากจะบอกว่า ถ้าคนเหล่านั้นเป็นกลุ่มก่อการร้าย นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ก็คือหัวหน้าผู้ก่อการร้าย เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ทหารเป็นผู้กระทำการ

อย่างไรก็ดีในขณะนั้นข่าวสารของบ้านเมือง โดยมากจะเป็นเรื่องราวของการที่รัฐบาลออกมาเดินหน้าชี้แจงทำความเข้าใจกับสาธารณชน โดยรวบรวมข้อมูลทั้งภาพคลิปและคลิปเสียง รวมถึงรายละเอียดที่เป็นเอกสาร พร้อมชี้แจงว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีการยิงใส่ผู้ชุมนุมด้วยกระสุนจริง หากแต่เป็นกองกำลังไม่ทราบฝ่ายแฝงเข้ามาทำร้ายประชาชน ซึ่งมีการยกภาพถ่ายจากสื่อ และคลิปวิดีโอ ที่พบว่าในวันเกิดเหตุมีบุคคลชุดดำพร้อมอาวุธในมือ ตรงกันกับนายกรัฐมนตรี ก็ได้แถลงการณ์ที่สรุปได้ว่า มีบุคคลจำนวนหนึ่งซึ่งถือว่าเป็น "ผู้ก่อการร้าย" อาศัยการชุมนุมของประชาชนเป็นเครื่องมือเพื่อก่อความไม่สงบในบ้านเมือง หวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

13 เมษายน 2553 ด้านเว็บไซต์สำนักข่าวชื่อดังของฝรั่งเศส France 24 (France vingt-quatre) หรือ "ฟรองซ์ แวงต์ กัตร์" ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลฝรั่งเศส ได้เผยแพร่ภาพวิดีโอ เรื่อง "Exclusive FRANCE 24 footage shows soldiers firing directly at protesters." ซึ่งปรากฏในลิงค์ <http://www.youtube.com/watch?v=LoZ5o8hBuNs> ระบุว่าทหารได้ยิงกระสุนจริงใส่ผู้ชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงจริง ขณะเกิดเหตุจลาจลบริเวณถนนราชดำเนินเมื่อค่ำวันที่ 10 เมษายน 2553

"...ภาพวิดีโอชุดพิเศษของเราถือว่าตรงข้ามกับสิ่งที่รัฐบาลไทยแถลงว่าทหารแค่ ยิงกระสุนจริงขึ้นฟ้าเท่านั้น และเมื่อดูคลิปในนาทีที่ 1.25 จะเห็นทหารไทยยิงปืนไรเฟิลอัตโนมัติใส่ผู้ประท้วงโดยตรง..." (ซีรียล ปาเยิง ผู้สื่อข่าว France 24)

ทั้งนี้ ภาพวิดีโอที่ถ่ายเอาไว้เผยแพร่ให้เห็นนาที่เกิดระเบิดขึ้น โดยไม่รู้วาระเปิดปามาจากทิศทางไหน เป็นเหตุให้ทหารเสียชีวิต 7 นาย และมีนายทหารยศนายพันบาดเจ็บบริเวณศีรษะ ขณะที่ฝ่ายทหารตอบโต้ด้วยการยิงปืนใส่ฝูงชนผู้ชุมนุม หลังเกิดเหตุในช่วงเช้าวันอาทิตย์ที่ 11 เมษายน 2553 ตระเวนสำรวจสถานการณ์ตามโรงพยาบาลต่างๆ พบเหยื่อบางรายถูกกระสุนยิงเข้า

ศีระะ จึงยากที่จะเชื่อในสิ่งที่ทางการไทยแถลงว่าทหารยิงแต่กระสุนยางและยิงกระสุนจริงขึ้นฟ้าเท่านั้น⁷⁶

ในทางกลับกันข้างฝั่งรัฐบาลไทย ก็ได้นำภาพคลิปวิดีโอซึ่งสรุปได้ว่า แท้จริงแล้ว คนเสื้อแดงเป็นฝ่ายที่ยิงทหาร ทั้งนี้คลิปดังกล่าว เป็นภาพที่ชายฉกรรจ์สวมหมวกไหมพรมคลุมศีรษะ สวมกางเกงทหารลายพราง สวมเสื้อกั๊กคล้ายเสื้อกันกระสุน และที่แขนขวาผูกผ้าแดงเป็นสัญลักษณ์ ยืนกำบังตัวอยู่หลังรถตู้โตโยต้าสีขาว มือถืออาวุธปืนสำหรับยิงระเบิดเอ็ม 79 ยืนอยู่ฝั่งเดียวกับกลุ่มคนเสื้อแดง โดยภาพดังกล่าวมีทั้งกำลังยิง และบรรจุกระสุน เพื่อยิงใหม่อีกครั้ง⁷⁷

14 เมษายน 2553 มีอบคนเสื้อแดงยกเลิกเวทีที่สะพานผ่านฟ้าฯ และเคลื่อนพลทั้งหมดไปสมทบที่เวทีราชประสงค์ทีเดียว ส่งผลให้ศูนย์การค้าต่างๆ บริเวณดังกล่าวต้องปิดให้บริการไม่มีกำหนด ขณะที่ด้าน กองบัญชาการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้แถลงการณ์โดยนำคลิปวิดีโอเหตุการณ์ปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับกลุ่มคนเสื้อแดงเมื่อ 10 เมษายน จำนวน 5 คลิปมาเปิดให้สื่อมวลชนดู ซึ่งส่วนใหญ่ถูกเผยแพร่ในเว็บไซต์ youtube แล้ว โดยในจำนวนนี้ มีคลิปทหารยิงกลุ่มคนเสื้อแดงที่ถูกนำมาเผยแพร่ลงหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์หลายฉบับรวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ชี้แจงว่าการใช้อาวุธปืนของทหารจะมี 2 ลักษณะคือ ยิงปืนขึ้นฟ้าเพื่อข่มขวัญ และยิงเพื่อปกป้องชีวิตของตน ซึ่งกรณีนี้เป็นการยิงเพื่อคุ้มครองการถอนตัวหลังถูกตีแตก ไม่ใช่การสู้รบยิงเพื่อหมายเอาชีวิตฝ่ายตรงข้าม เพราะเป็นการยิงที่ละนิด ไม่ใช่การกราดยิงเป็นชุด อีกทั้งเมื่อมีการยิงปืนแล้วทหารก็ได้ถอนออกมา ไม่ได้เดินหน้าต่อ⁷⁸

ส่วนคลิปชายเสื้อแดงซึ่งถือธงในมือถูกลอบยิงจนสมองกระเจา โดยมีการกล่าวหาว่าเป็นฝีมือทหารนั้น พ.อ. สรรเสริญชี้แจงว่า มีมิดไต้ยิงปืนที่มีอำนาจร้ายแรงมาจากฝั่งที่ผู้ชุมนุมยืนอยู่ ดังจะเห็นได้จากลักษณะการหันหน้ามองทหารของกลุ่มคนเสื้อแดง ทั้งนี้คาดว่าวิถีกระสุนน่าจะมาจากทางด้านหลัง ยิงเจาะเข้ากะโหลกก่อนทะลุออกด้านหลัง จึงอยากเตือนประชาชนที่ไปร่วมชุมนุมให้ระวัง เพราะอาจตกเป็นเหยื่อผู้ไม่หวังดีที่เอาชีวิตของประชาชนมาสร้างสถานการณ์

⁷⁶ สำนักข่าวมติชน, สื่อฝรั่งแฉคลิปทหารยิงมือ (ออนไลน์), 13 เมษายน 2553. แหล่งที่มา <http://talk.mthai.com/topic/105295>

⁷⁷ สำนักข่าว ASTV ผู้จัดการ, เปิดโหม “ไอ้โม่งแดง” ยิง M-79 ใส่ทหาร! (ออนไลน์), 13 เมษายน 2553. แหล่งที่มา www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9530000051510

⁷⁸ สำนักข่าวมติชน, รวม 5 คลิปร้อน สรรเสริญโชว์พร้อมแจ้งทหารยิงแดงจริง อ้างอารักขาตอนถอนกำลัง (ออนไลน์), 14 เมษายน 2553. แหล่งที่มา www.matichon.co.th/mtc-flv-window.php?newsid=1271239456

15 เมษายน 2553 ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ออกหมายเรียก 60 นักธุรกิจเสื้อแดง รวมถึงอดีตรัฐมนตรี รายงานตัวที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11รอ.) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุน แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาทิ นายพงษ์ศักดิ์ รักตพงศ์ไพศาล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ และ พล.ท. ชัชจุ์ กุลดิลก อดีตผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

16 เมษายน 2553 ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ปรับทัพ โดยลดบทบาทของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง และเพิ่มอำนาจให้ พล.อ. อภิพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก (ผบ.ทบ.) ขณะที่อีกด้านหนึ่งกองกำลังคอมมานโดนับร้อยนาย เข้าบุกจับแกนนำคนเสื้อแดง ที่โรงแรมเอสซีปาร์ค โดยนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ต้องโดนเชือกโรยตัวหนีลงมา ท่ามกลางการรื้อขังของคนเสื้อแดงจำนวนมาก และหลบหนีไปได้ในที่สุด

19 เมษายน 2553 สองอดีตนายกรัฐมนตรี พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้ออกแถลงการณ์โดยระบุว่า ปัญหาของบ้านเมืองในขณะนี้เกิดจากความไม่เป็นประชาธิปไตยและการไม่มีความยุติธรรมในสังคม ความแตกแยกทางการเมืองมีแนวโน้มที่จะขยายลุกลามจนไม่อาจแก้ไขได้ นอกจากนี้ยังระบุว่า ทางออกของปัญหาใน คือ การที่จะขอรับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณที่จะเข้ามาหยุดความสูญเสียและปัญหาของบ้านเมือง ทั้งนี้ได้มีความพยายามที่จะประสานไปยังท่านราชเลขาธิการ เพื่อขอเข้าเฝ้า อย่างไรก็ตาม ในที่สุดแผนการนี้ต้องล้มเลิกไปท่ามกลางเสียงวิพากษ์วิจารณ์ถึงความเหมาะสมที่จะกระทำการดังกล่าว

ช่วงเวลาหลังจากนั้น ได้เกิดกลุ่มคนที่รวมตัวกัน เรียกว่า "ชาวสีลม" หรือ "กลุ่มเสื้อหลากสี" ภายใต้การนำของนายแพทย์ ตูลย์ สิทธิสมวงศ์ ผู้ประสานงานกลุ่มฯ มาสร้างปรากฏการณ์ร่วมกันร้องเพลงชาติพร้อมกันในเวลา 18.00 น. และร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ที่บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

จนเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2553 ในช่วงกลางดึก ได้เกิดเหตุมีมิด ยิงเอ็ม 79 ถล่มถนนสีลม แยกศาลาแดง 5 ลูกติดกัน หลังจากที่ยังมีขบวนเสื้อหลากสีมาชุมนุมเพื่อแสดงพลังสนับสนุนรัฐบาลที่ริมฟุตบาท หน้าอาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ถนนสีลม และแสดงพลังต่อต้านการยุบสภา เรียกร้องให้กลุ่มคนเสื้อแดงยุติการชุมนุม โดยต่างโบกธงชาติพร้อมทั้งตะโกนขับไล่และด่าทอกลุ่ม

เสื้อแดงเป็นระยะ-พร้อมกันนั้นยังนำป้ายที่เขียนข้อความด่าคนเสื้อแดงมาชูหลายสิบป้าย และมีชาวบ้านที่ขับรถผ่านไปมานำน้ำขวด ผ้าเย็น และของกินมาแจกจ่ายให้แก่ผู้ชุมนุมที่ยืนเรียงรายอยู่ข้างทาง ขณะเดียวกันผู้ชุมนุมกลุ่มประชาคมสีลมยืนยันว่า การชุมนุมครั้งนี้ไม่มีการว่าจ้างมาตามที่แกนนำ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวหา

สำหรับระเบิด 3 ลูกแรกยิงใส่สถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส ศาลาแดง จากนั้นถล่มอีก 2 ลูกกลางถนนสีลม ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 1 ราย และบาดเจ็บกว่า 70 คน ขณะที่ด้านศาลแดง ได้ทำการสั่งห้ามรถห้ามรัฐบาลเข้าสลายการชุมนุม ทั้งนี้ เหตุการณ์ในวันดังกล่าวนี้ค่อนข้างมีความสำคัญ เพราะมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้นอีกครั้ง และเกิดเป็นประเด็นถกเถียงกันกว้างขวาง ถึงทิศทางวิธีการยิงระเบิดดังกล่าว ทั้งนี้ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้⁷⁹

เมื่อเวลา 20.00 น. วันที่ 22 เมษายน มีเสียงระเบิดดังขึ้น 3 ครั้ง คาดว่าคนร้ายยิงระเบิดเอ็ม 79 จากอาคารใกล้เคียงถนนสีลม เข้าใส่สถานีรถไฟฟ้าบีทีเอสศาลาแดง ซึ่งขณะนั้นมีประชาชนจำนวนมากจอดรถไฟฟ้า ส่งผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 3 คน ทั้งหมดถูกส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ขณะเดียวกันกลุ่มคนสีลมได้ช่วยกันอพยพผู้ชุมนุมทั้งหมดให้ออกไปทางถนนศาลาแดง ในส่วนของเจ้าหน้าที่ทหารได้นำแผงเหล็กมาปิดกั้นด้านล่างสถานี พร้อมทั้งกันประชาชนออกนอกบริเวณ โดยประกาศให้กลุ่มประชาคมสีลมและผู้ไม่เกี่ยวข้องออกพื้นที่อันตราย

ต่อมาเวลา 20.30 น. เกิดเหตุระเบิดขึ้นอีก 1 ครั้ง เป็นระเบิดลูกที่ 4 ที่บริเวณแยกศาลาแดง ใกล้โรงแรมดุสิตธานี มีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก 1 คน เป็นชาวต่างชาติ หลังจากนั้นเล็กน้อยก็เกิดระเบิดขึ้นอีกครั้ง ด้านหน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา ถนนสีลม มีผู้ได้รับบาดเจ็บอีกนับสิบคนท่ามกลางความแตกตื่นของประชาชน

จากนั้นเวลา 21.20 น. กลุ่มประชาคมสีลมได้กรุณาเข้าปิดล้อมอาคารห้างสรรพสินค้าโรบินสัน สีลม เนื่องจากพบเห็นว่ามีคนเสื้อแดงวิ่งขึ้นไปบนลานจอดรถ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า มีทหารนอกเครื่องแบบเดินลงมาจากอาคารดังกล่าว และเกือบถูกคนสีลมรุมทำร้าย ต่อมาทหารกว่า 30 นาย ได้ขึ้นไปตรวจสอบบริเวณลานจอดรถของห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ประมาณ 10 นาที พบ

⁷⁹ สำนักข่าวเนชั่น, ยิ่งเอ็ม 79 ม็อบชาวสีลม 5 ลูกเจ็บ 75 ดับ 1 (ออนไลน์), 23 เมษายน 2553. แหล่งที่มา

ชาย 2 คน หญิง 2 คน ซึ่งเป็นพนักงานอยู่บนอาคาร แต่ไม่กล้าลงมาด้านล่าง ทหารจึงพาลงมาระหว่างนั้นมิดำรวจพยายามจะเข้าไปร่วมตรวจค้น แต่ถูกคนสี่ลมนำ พร้อมทั้งผลักให้ออกไปไม่ให้เข้ามายุ่ง โดยตะโกนคำทอว่าเป็นตำรวจมะเขือเทศ

เวลา 21.12 น. มีรถแท็กซี่เขียว-เหลืองที่มีผู้โดยสารนั่งมาในรถ 1 คน พยายามวิ่งฝ่าเข้ามาในถนนสี่ลม ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ-ทหาร และคนสี่ลมที่ยังเหลืออยู่ร่วมกันเข้ามาห้ามไม่ให้วิ่งผ่านเข้ามา แต่คนขับไม่ยอม ยังคงพยายามจะขับเข้ามา ทหารจึงตะโกนให้ช่วยกันรุมจับ เพราะเกรงจะเป็นคาร์บอมบ์ ส่วนคนสี่ลมได้วิ่งเข้ามาทูปรถจนได้รับความเสียหาย ก่อนที่ทหารจะควบคุมตัวคนขับรถไป

‘ ด้าน พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ให้สัมภาษณ์ว่า จากการประเมินสถานการณ์เบื้องต้นไม่เชื่อว่าระเบิดจะยิงมาจากอาคารสูง แต่น่าจะยิงมาจากหลังพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 สวนลมพินี ขณะที่มียานบางคันอ้างว่าเห็นไฟเปิด-ปิดอยู่บริเวณชั้น 5 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และสักครู่ก็มีคนกระโดดออกจากหน้าต่างมายืนริมระเบียง จากนั้นก็ได้ยินเสียงระเบิดดังขึ้นเป็นลูกสุดท้าย ที่บริเวณหน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาสี่ลม โดยเอ็ม 79 ได้เฉลต้นไม้ก่อนจะลงมาที่ด้านหน้าธนาคาร อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ได้แจ้งเตือนผู้ไม่เกี่ยวข้องให้รีบออกจากพื้นที่ เพราะไม่ทราบว่าจะมีระเบิดลงในจุดใดอีกหรือไม่

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่บริเวณการประชุมของกลุ่มเสื้อแดง ที่ปักหลักอยู่ด้านศาลาแดง ได้ส่งเสียงให้ร้อง พร้อมทั้งจุดพลูอีกนับสิบนัด หลังจากได้ยินเสียงระเบิดดังขึ้นที่บริเวณสี่ลม ขณะที่บริเวณเวทีราชประสงค์มีการจุดพลูตะไลพุ่งขึ้นท้องฟ้า 3 ลูก รวมถึงปล่อยโคมลอยขึ้นสู่ท้องฟ้าด้วย

เวลา 22.40 น. กลุ่มชาวสี่ลมนับสิบคนได้รวมตัวหน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา ด้วยอารมณ์โกรธแค้น พร้อมทั้งเคลื่อนขบวนตะโกนคำเสื้อแดง และหยิบก้อนหิน ขวดน้ำ ขว้างปาเข้าใส่กลุ่มเสื้อแดงที่อยู่ด้านศาลาแดง จากนั้น มีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยที่อาจจะเกี่ยวข้องกับเหตุรุนแรงดังกล่าวได้ 6 คน เป็นทหารนอกราชการ 1 คน และอีก 5 คน ควบคุมตัวได้จากห้างสรรพสินค้าโรบินสัน สี่ลม ทั้งหมดถูกสอบสวนอยู่ที่ สน.ทุ่งมหาเมฆ โดยมีหลักฐานเป็นยางและกล้องถ่ายวิดีโอ

ด้าน นายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า เหตุระเบิดที่แยกศาลาแดงนั้น ล่าสุดนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้รับรายงานแล้ว เบื้องต้นทราบว่าเป็นเครื่องยิงระเบิดเอ็ม 79 ยิงวิถีโค้งเข้ามา ซึ่งนายกรัฐมนตรี ได้สั่งให้ตรวจสอบข้อมูล ขณะนี้รอรายงานอย่างเป็นทางการจากเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่ แต่ทราบว่ามี การควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่ไว้แล้ว ขณะนี้รอรายงานการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดอีกครั้ง ส่วนจะเป็นกลุ่มเดียวกับที่ก่อเหตุสร้างสถานการณ์ตามสถานที่ต่างๆ หรือไม่ยังไม่ทราบ เพราะสถานการณ์ยังค่อนข้างคลุมเครือ

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ในวันนี้ มีประเด็นหนึ่งที่สังคมให้ความสนใจ คือ กรณีที่ผู้สื่อข่าวรายการข่าว 3 มิติ ทางไทยทีวีสีช่อง 3 นางสาว รูปนีย์ เอียดศรีไชย ได้ทวีตข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือในเครือข่ายสังคมออนไลน์ "Twitter" ว่าตนเองได้เห็นทหารเอาปืนจ่อไปที่ศีรษะของนายตำรวจคนหนึ่ง ประหนึ่งข่มขู่ให้กระทำการบางอย่าง ทั้งนี้เจ้าตัวได้ยอมรับว่าได้ส่งข้อความดังกล่าวไปจริง ซึ่งใจความระบุว่า

"...นี่คือข้อเท็จจริงจากปากคำ ตำรวจ ยอมรับว่ามีชายฉกรรจ์ 20 คน ปรารถนาจะฆาตกรรม และตำรวจได้ไล่ตาม แต่ถูกทหารจับตัวเอาปืนจ่อหัว และบอกว่าไม่ต้องตามแล้ว ตำรวจ บอกคนสัสหรือคนเลวหลกสิถูกจัดตั้งมา นี่คือข้อเท็จจริงขอให้คนอ่านใช้วิจารณญาณ เมื่อไปถามทหารแล้วทหารก็ไม่พูดอะไร แต่ตำรวจที่ถูกเอาปืนจ่อเป็นรอง ผกก. และระดับผบ.หมู่ เขาไม่เปิดเผยใบหน้า ทำได้เท่านี้ เมื่อนักข่าวไม่สามารถ รายงานได้หรือรายงานไปไม่มีใครเชื่อกันหาเห็นใจสังคมไทยจริงๆ..."⁸⁰

เหตุการณ์นี้ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง ได้นำข้อความดังกล่าวขึ้นเวทีปราศรัยโจมตีทหาร รวมทั้งข้อความดังกล่าวถูกส่งต่อไปเรื่อยๆ ในโลกไซเบอร์ จนกลายเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก โดยเฉพาะกับเจ้าของข้อความที่ต้องถูกล้างพักงานไปชั่วคราว เนื่องจากต้นสังกัดเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัย

อย่างไรก็ดี ภายหลัง มีรายงานข่าวจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปิดเผยกรณีนี้ซึ่งถือเป็น การพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามที่นักข่าว 3 มิติยืนยัน กล่าวคือ รายงานข่าวระบุว่า นายตำรวจรายนี้ชื่อ พ.ต.ท. ไกรสิทธิ์ สุวรรณงาม รอง ผกก.ป.สน.พระโขนง ซึ่งในคืนที่เกิดเหตุ ได้รับคำสั่งให้มากำกับดูแลกองร้อยควบคุมฝูงชน (ปจ.) เพื่อป้องกันการปะทะระหว่างกลุ่มคนหลกสากับกลุ่มเสื้อแดง

⁸⁰ สำนักข่าวเนชั่น. รูปนีย์ เอียดศรีไชย ข่าว 3 มิติ...ทำไมรายงานแบบนี้...รายงานแล้วไม่มีคนเชื่อ ทำไงดี...??? (ออนไลน์), 23 เมษายน 2553. แหล่งที่มา <http://www.oknation.net/blog/canhai/2010/04/23/entry-2>

แต่เมื่อถึงช่วงกลางคืน กลุ่มคนเสื้อหลากสีพยายามใช้เศษวัสดุขว้างปาใส่กลุ่มคนเสื้อแดง แต่เนื่องจากตำรวจตั้งแนวกันการปะทะอยู่ระหว่างกลุ่มคนทั้งสองฝ่าย ทำให้วัสดุต่างๆ ที่ขว้างปา ตกใส่ตำรวจเป็นส่วนใหญ่ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์ ซึ่งควบคุมการปฏิบัติอยู่สังเกตเห็นบุคคลที่ใช้สิ่งของและระเบิดเพลิงปาใส่กลุ่มเสื้อแดง จึงพยายามเข้าจับกุม แต่กลุ่มคนดังกล่าววิ่งหลบหนีเข้าไปในแนวของทหารที่อยู่ด้านหลังกลุ่มคนเสื้อ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์จึงติดตามเข้าไป แต่ถูกทหารที่ถือปืนเอ็ม 16 กันไม่ยอมให้เข้าจับกุม แต่ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์ แหวกทหารแนวแรกเข้าไป จนเมื่อมาถึงด้านหลังแนวทหาร ได้มีนายทหารสัญญาบัตร ตรงเข้ามาประชิดตัวแล้วชักปืนพกสั้นออกมาจ่อศีรษะ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์พร้อมบอกให้ตำรวจถอยออกไป อย่ามายุ่งกับคนเหล่านี้ เพราะเป็นมวลชนของฝ่ายทหาร พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์ จึงแจ้งว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นผู้ก่อเหตุใช้สิ่งของขว้างปา จำเป็นต้องขอเข้าจับกุมมาสอบสวน แต่นายทหารนายดังกล่าวปฏิเสธ พ.ต.ท.ไกรสิทธิ์และตำรวจที่ติดตามเข้าไปทั้งหมด จึงต้องถอนกำลังกลับออกมาเพื่อไม่ต้องการมีปัญหากับฝ่ายทหาร⁸¹

23 เมษายน 2553 แกนนำคนเสื้อแดงประกาศยอมถอย โดยยื่นเงื่อนไขให้นายกรัฐมนตรี ยุบสภา ภายใน 30 วัน รวมกับเวลาการเป็นรักษาการรัฐบาลเป็น 90 วัน แล้วจะยุติการชุมนุม หากแต่นายกรัฐมนตรีไม่ยอมรับ ด้านมือบหลากสีได้จัดชุมนุมใหญ่จี้นายกฯ เข้าทำการสลายม็อบ

24 เมษายน 2553 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี มอบหมายให้นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ หยุดเจรจากับแกนนำเสื้อแดง และประกาศไม่รับเงื่อนไขยุบสภาภายใน 30 วัน โดยอ้างเหตุผลว่าคนส่วนใหญ่ ไม่ต้องการให้ยุบสภา ทั้งนี้ นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการประสานกลุ่มผู้ชุมนุม ทวิตข้อความผ่านเว็บไซต์ทวิตเตอร์ดอทคอม ถึงความคืบหน้าการเจรจากับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่า กรณีที่นายวีระ มุสิกพงศ์ แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดงระบุว่า ได้หารือกับรัฐบาลถึงการเจรจาเพื่อหาข้อยุตินั้น เป็นการพูดบนเวที ไม่ใช่เจรจากับตน และขณะนี้นายกรัฐมนตรี มอบหมายการเจรจากับบุคคลท่านอื่นทำต่อแล้ว เหตุผลในการเปลี่ยนตัวคนเจรจานั้น ตนคิดว่าใครก็ได้ ขอให้สำเร็จก็แล้วกัน

ขณะที่นายอภิสิทธิ์ให้สัมภาษณ์หลังการบันทึกเทปรายการ “เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ระบุถึงการให้คนมาแทนนายกอร์ปศักดิ์ว่า ขณะนี้มีแต่การพูดคุย มีหลายกลุ่มมากที่เข้ามาพูดคุยด้วย หลายองค์กรไปพบอดีตนายกรัฐมนตรี และองค์กรต่างๆ มีการขอความเห็นไป

⁸¹ “โดนแบน นักข่าวสาวแฉ ทหารระบุเป็นจี้หัว พ.ต.ท. ห้ามจับม็อบเสื้อส้ม,” ข่าวสดรายวัน (24 เมษายน 2553).

มาตลอดเวลา แต่ถ้าจะมาพูดในลักษณะยื่นคำขาด 30 วันอย่างนี้ มันไม่ใช่ประเด็น ขณะนี้รัฐบาลรวบรวมความเห็นและประเด็นต่างๆ ที่เป็นข้อเสนอจากนักวิชาการและกลุ่มคนต่างๆ ซึ่งสังคมต้องการเห็นการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เช่น การยุบสภาฯ โดยยึดเอาประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศ⁸²

25 เมษายน 2553 เกิดความวุ่นวายที่ถนนพหลโยธิน เมื่อแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ปทุมธานีกว่า 500 คน ยกกำลังปิดถนนพหลโยธินที่ อ.คลองหลวง ทำการสกัดตำรวจกว่า 500 นาย ที่จะเดินทางไปสืบเปลี่ยนกำลัง พร้อมทำการยึดรถตำรวจไว้ได้กว่าสิบคัน ขณะที่คนเสื้อแดงอีกหลายจังหวัดช่วยกันทำการปิดถนนสกัดไม่ให้ตำรวจทหารเดินทางไปสมทบในกรุงเทพ

26 เมษายน 2553 กองกำลังตำรวจและทหาร ทำการสลายม็อบ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ปทุมธานี ที่ถนนพหลโยธิน ใกล้วัดธรรมกาย ผู้ชุมนุมนับพันแตกกระเจิง แต่เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวไว้ได้ส่วนหนึ่ง ด้านศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศสลายทุกที่ที่มีการปิดถนน

27 เมษายน 2553 ในช่วงเช้า แกนนำเสื้อแดงถูกเรียกดึงเข้าวีสื่อที่สะพานตากสินออกมาว่า ทหารจะบุกมาทางรถไฟฟ้า เพื่อเตรียมสลายการชุมนุม การ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จึงนำกำลังปิดสถานีรถไฟฟ้าชิดลม ส่งผลให้รถไฟฟ้าต้องหยุดบริการเดินรถกระทั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าทำการเจรจา ก่อนจะเปิดเดินรถในเวลา 10.00 น. ขณะที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เปิดเผยว่า วันเดียวกันนี้จะเรียกประชุม ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 1-7 เพื่อมอบนโยบายและกำชับการทำหน้าที่

28 เมษายน 2553 นายขวัญชัย ไพรพนา นำผู้ชุมนุมนับพันคนเดินทางไปเยี่ยมคนเสื้อแดงที่ถูกจับที่ปทุมธานี แต่ทหาร ตำรวจ เข้าสกัดจนเกิดการปะทะกันบนถนนวิภาวดีหน้า อนุสรณ์สถาน ดอนเมือง มีผู้บาดเจ็บหลายราย และมีทหารเสียชีวิต 1 ราย ซึ่งเป็นข้อถกเถียงกันว่า เป็นการยิงกันเองระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารหรือไม่

⁸²“เบรก กอรัปต์คดี มาร์คสั่งเจรจาไว้ระ ล่มทันที.” ข่าวสดรายวัน (25 เมษายน 2553).

29 เมษายน 2553 จากเหตุการณ์ที่ทหารถูกยิงเสียชีวิตที่ปทุมธานี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ออกมาปฏิเสธ โดยระบุว่าต้องรอผลการสอบสวนชั้นสูตรเสียก่อน อย่างไรก็ตามศาลสั่งจำคุก 7 แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ถูกจับกุมหน้าอนุสรณ์สถานเป็นเวลา 2 เดือนโดยไม่ร้ออาญา ด้านกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือคนเสื้อเหลืองทุกจังหวัด เข้ายื่นหนังสือที่ค่ายทหารในพื้นที่ เรียกร้องให้รัฐบาลจัดการกับมือบเสื้อแดง ขณะที่ นายแพทย์ ปั่นเกตุ นำกำลังการ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กว่า 200 คน เข้าบุกค้นโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์โดยอ้างว่าเห็นทหารแอบซ่อนตัวอยู่ในโรงพยาบาล

30 เมษายน 2553 พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ในฐานะประธานพรรคเพื่อไทย เดินทางไปที่ กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11รอ.) ด้วยเครื่องบินแบบเดิมยศ หลังมีชื่อในแผนผังล้มเจ้า⁸³ จากนั้นทำการยื่นเอกสาร โดยไม่เข้าพบนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี ขณะที่ด้านโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ได้ประกาศปิดทำการชั่วคราว เพื่อทำการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยส่งตามโรงพยาบาลต่างๆ หลังจากคนเสื้อแดงบุกเข้าไปค้น เหตุการณ์นี้ส่งผลให้หลายฝ่ายออกมาประณามการกระทำของคนเสื้อแดงเป็นอันมาก

“พฤษภา 53 บทส่งท้าย สลายมือบ”

เหตุจลาจลในเดือนพฤษภาคม 2553 ถือเป็นสถานการณ์การเมืองที่รุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งการสืบหาความจริงจากเหตุการณ์ยังไม่เป็นที่กระจ่างแจ้งในหลายแง่มุม จากเหตุการณ์วันที่ 13-19 พฤษภาคม 2553 เมื่อรัฐบาลเริ่มปฏิบัติการกระชับวงล้อม และขอคืนพื้นที่บริเวณแยกราชประสงค์ ทำให้เกิดการปะทะกันอย่างต่อเนื่องระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารกับผู้ชุมนุม แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก หมายรวมถึงประชาชนที่โดนลูกหลงเข้าอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว อาสาสมัคร และเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานในพื้นที่ตรงกลางของการปะทะที่ถูกยิงเสียชีวิตและบาดเจ็บมากเป็นประวัติการณ์⁸⁴

⁸³ ผังล้มเจ้า พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ทำการแจกจ่ายให้สื่อมวลชน โดยระบุว่าเป็นเอกสารบทวิเคราะห์ของศอช. เกี่ยวกับการจับอาวุธลงบันอันเป็นที่เคารพรักของคนไทย หลายคนมีคติความชัดเจนแล้ว บางส่วนเป็นผู้ต้องสงสัย ไม่ได้หมายความว่า ศอช. จะกล่าวร้ายท่านหนึ่งท่านใด เพียงเป็นบทวิเคราะห์ให้ได้พิจารณา

⁸⁴ “สารคดีพิเศษ จดหมายเหตุ พฤษภา 53,” สารคดี 26, 305 (กรกฎาคม 2553) : 8.

สำหรับรายละเอียดเหตุการณ์ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1 พฤษภาคม 2553 ศูนย์สิทธิมนุษยชนเอเชีย เผยว่า มีหลักฐานชัดเจนว่าทหารไทยใช้อาวุธปราบปรามประชาชน และให้ศาลอาญาระหว่างประเทศพิจารณาแทน ขณะที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เริ่มขัดแย้งกับ พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือเสธ.แดง กรณีการสั่งตั้งบังเกอร์ที่แยกศาลาแดง ทั้งที่ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มีมติรื้อถอนเพื่อเปิดทางให้โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

2 พฤษภาคม 2553 พล.ต.ท.สันฐาน ชยนนท์ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เจรจากับ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ขอเปิดทางหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพื่อให้คนป่วยเข้ารักษาตัว ซึ่งแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ยอมย้ายเครื่องกีดขวางไปที่สวนลุมพินี ศ.น.พ.อดิศร ภัทราดุลย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ยืนยันว่าทางโรงพยาบาลยังไม่เปิดบริการ จนกว่าจะแน่ใจว่าปลอดภัย ทั้งนี้ยืนยันด้วยว่าจะไม่ยอมให้ตำรวจ ทหาร เข้ามาใช้เป็นฐานปราบผู้ชุมนุมเด็ดขาด เพราะขัดกับหลักการสากล

ต่อมาวันที่ 3 พฤษภาคม 2553 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้ออกแถลงการณ์ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทย กับนายกฯ อภิสิทธิ์ เสนอโรดแมปการปรองดอง 5 ข้อ สรุปได้ดังนี้

1. ทุกฝ่ายต้องร่วมกันทำงาน เพื่อเทิดทูนสถาบันฯ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และบรมวงศานุวงศ์ อุทิศพระวรกาย และเวลาแก้ไขปัญหาให้ปัญหาประชาชน ขอเชิญชวนทุกฝ่ายดูแล ไม่ให้มีสื่อใดจบบ้าง ไม่ให้สถาบันฯ ถูกดึงเข้ามาสู่ความขัดแย้งทางการเมือง

2. ประชาชนจะได้รับการดูแลโดยระบบสวัสดิการที่ดี เท่าเทียมกัน ทั้งด้านการศึกษา, การสาธารณสุข, การมีอาชีพ มีรายได้, มีความมั่นคงในชีวิต, คนไม่มีที่ทำกิน, ผู้มีหนี้สิน และอื่นๆ จะต้องได้รับการดูแล โดยจะดึงทุกภาคส่วนในสังคมมาแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมทั้งระบบ และมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยจะยกระดับรายได้สร้างโอกาสให้ประชาชน โดยประเมินผลได้ และทุกรัฐบาลจากนี้ไปต้องสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้น

3. สื่อต้องมีสิทธิเสรีภาพ แต่ต้องมีกลไกที่ต้องไม่เป็นการเสนอข่าวที่มุ่งความขัดแย้ง ความเกลียดชัง นำไปสู่ความรุนแรง คือการทำให้การดูแลสื่อไม่ละเมิดสิทธิแต่สร้างสรรค์

4. ทุกเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น จะต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยหนึ่งในกระบวนการปรองดอง คือ ต้องมีคณะกรรมการเข้ามาตรวจสอบให้เป็นธรรมกับทุกฝ่ายและให้ความจริงปรากฏ

5. ความขัดแย้งทางการเมืองหลายเหตุการณ์ที่มีความไม่เป็นธรรมหลายด้าน ดังนั้นจะต้องมีกลไกระดมความคิดเห็น และให้เป็นธรรมกับทุกฝ่าย ทั้งเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ไปจนถึงการยอมรับความผิดทางการเมือง

ข้อเสนอนี้มีทั้งเสียงสนับสนุน และเสียงคัดค้านจากหลายฝ่าย ที่เป็นประเด็นสำคัญ คือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี สรุปด้วยการเสนอว่า หากสถานการณ์การเมืองสงบลง อาจจะมีการเลือกตั้งได้ในวันที่ 14 พฤศจิกายน หากเหตุการณ์ไม่สงบ ก็จะทำตามแผนปรองดองต่อไป และจะตั้งกรรมการอิสระสอบสวนเหตุการณ์วันที่ 10, 22 และ 28 เมษายน 2553

4 พฤษภาคม 2553 แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แถลงยอมรับแผนโรดแมปปรองดอง แต่ยังไม่ประกาศยุติการชุมนุมทันที รอให้นายกรัฐมนตรีระบุให้ชัดเจนก่อนว่าจะยุบสภาฯ วันไหน เพราะการประกาศวันเลือกตั้ง เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มิใช่อำนาจของนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งขอให้รัฐบาลเลิกคุกคามมีอบ และเรียกร้องให้พิสูจน์ว่าไม่ได้สองมาตรฐาน โดยต้องดำเนินคดีต่างๆ ที่ได้ยื่นไว้ เช่น คดีบุกยึดสนามบิงสุววรรณภูมิของคนเสื้อเหลือง หรือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คดีที่แจ้งจับนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี, นายสุเทพ เทือกสุบรรณ และพ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ฐานหมิ่นประมาทที่กล่าวหาว่าแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) คิดที่จะล้มล้างสถาบัน รวมทั้งคดีการสังหารประชาชน 10 เมษายน 2553 โดยยื่นข้อเสนองานว่าหากไม่ได้ข้อยุติว่านายกฯ จะยุบสภาวันไหน ก็จะไปปักหลักชุมนุมต่อไป

6 พฤษภาคม แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เรียกร้องรัฐบาลและกองทัพ ลงสัตยาบันการทำแผนโรดแมป 5 ข้อ และกำหนดวันยุบสภาให้ชัดเจน พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงว่ามีกำลังตั้งด่านทหาร 6 จุดรอบพื้นที่ราชประสงค์ เพื่อสกัดคนเข้าไปชุมนุมเพิ่ม พร้อมตรวจค้นอาวุธ ขณะที่ด้าน

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประณามการประกาศแผนปรองดองของรัฐบาล และได้
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี พ้นจากเก้าอี้นายกรัฐมนตรี

7 พฤษภาคม สุธาสัย ยิ้มประเสริฐ อาจารย์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ฟ้องนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี, นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี และ พ.อ.
สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ขอให้หมิ่นประมาท
กล่าวหาว่าอยู่ในขบวนการล้มเจ้า

10 พฤษภาคม นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง เข้ามอบตัว
กับกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) ขอให้ส่งสลายการชุมนุม วันที่ 10 เมษายน 2553 แต่ไม่ได้รับ
การยอมรับจาก กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยระบุว่า ไม่
เป็นไปตามเงื่อนไขของ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เนื่องจากนาย
ธาริต เพ็งดิษฐ์ อธิบดีดีเอสไอ เป็นลูกน้องนายสุเทพ เทือกสุบรรณ และยังเป็นกรรมการ
ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะต้องถูกตั้งข้อกล่าวหาด้วย
เช่นเดียวกัน ดังนั้นกระบวนการจึงไม่มีความชอบธรรม ซึ่งที่ประชุมแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตย
ต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เห็นตรงกันว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ต้องไปมอบตัวที่กอง
ปราบปรามเท่านั้น จึงจะมีการยุติการชุมนุม

11 พฤษภาคม พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือเสธ.แดง ผีการตั้งรับให้การัดแนวร่วม
ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่แยกศาลาแดง ซึ่ง พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล
ตัดพ้อว่าโดน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โทษทัณฑ์ต่อว่าเรื่องขวางขบวนการปรองดอง

12 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีได้ออกมาประกาศจะไม่มีการต่อรองใดๆ กับมือบอีก
ต่อไป และยกเลิกกำหนดการเลือกตั้ง 14 พฤศจิกายน ส่วนแผนการปรองดองก็ยังคงเดินหน้า
ต่อไป ช่วงเวลาระหว่างนั้น สถานการณ์เริ่มตึงเครียดขึ้น มีกระแสข่าวจากทางศูนย์อำนวยการ
แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ที่ระบุถึงการตัดระบบน้ำ ไฟ และโทรศัพท์ รวมทั้งได้ประสานรถ
โดยสารสาธารณะ เรือโดยสาร และรถไฟฟ้ามหานครให้หยุดวิ่งเพื่อปิดทางเข้าออกป้องกันการเข้ามา
เพิ่มเติมผู้ชุมนุม แต่ประชาชนที่พักอาศัยย่านนั้นไม่เห็นด้วย เพราะจะสร้างความเดือดร้อนเป็น
อย่างมาก

13 พฤษภาคม พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กล่าวว่า จะมีการกระชับวงล้อม โดยในกรอบสี่เหลี่ยมนี้ คือ ถนนพญาไท เพชรบุรี และ วิทย์ จะมีการปิดการจราจร ส่วนถนนพระราม 4 จะไม่ปิดการจราจร ซึ่งพื้นที่ที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม จะปิดการจราจรทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นรถโดยสาร รถไฟฟ้า รถไฟฟ้าใต้ดิน ทางเรือ เป็นการปิดจราจร ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ประชาชนกลุ่มผู้ชุมนุมสามารถออกนอกพื้นที่ได้ แต่ไม่สามารถผ่านเข้าไปได้ ยกเว้นผู้อาศัย และผู้ที่มีสถานที่ทำงานในบริเวณนั้นจะได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าได้ โดยใช้เอกสาร หลักฐานยืนยัน เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรพนักงาน⁸⁵

ขณะที่ช่วงค่ำวันเดียวกัน ที่บริเวณแยกศาลาแดง พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง ถูกลอบยิงด้วยสไนเปอร์ กระสุน 2 นัดเข้าที่ศีรษะ ทะลุท้ายทอย อาการสาหัส การ์ดแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ช่วยกันห้ามส่งโรงพยาบาลหวั่นเฉียว ก่อนย้ายไป โรงพยาบาลศิริพยาบาล ท่ามกลางข่าวลือแพร่สะพัดว่า นายวีระ มุสิกพงศ์ ซึ่งลาออกจากการเป็นประธานแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แดงทั้งแผ่นดินแล้ว พร้อมๆ กับแกนนำสายพิราบ เช่น นายอดิสร เพียงเกษ, นายวิสา คัญทัพ และ นางไพจิตร อักษรณรงค์

14 พฤษภาคม 2553 กรุงเทพฯ เกิดเหตุจลาจลอีกครั้ง ทหารปะทะกับมือปืนสีแดง มีการเผายางรถยนต์ ที่บริเวณถนนพระราม 4 ถนนราชปรารภ แยกดินแดง และมีผู้ชุมนุมเสียชีวิต 5 ราย บาดเจ็บ 80 ราย ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศภาวะฉุกเฉินเพิ่มอีก 15 จังหวัด ในภาคกลาง-เหนือ-อีสาน พร้อมสกัดมือปืนที่จะสมทบเข้ากรุง และพื้นที่ห้ามบินรัศมี 3.6 กิโลเมตร

ทั้งนี้ ตั้งแต่ช่วงสาย ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ตั้งโต๊ะแถลง ปฏิเสธการลอบยิง พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง ว่ามิใช่ฝีมือทหาร พร้อมยืนยันว่าการตั้งด่านปิดล้อมทางเข้าออกไปยังเวทีราชประสงค์ ทำให้ยอดผู้เข้าร่วมชุมนุมลดลงอย่างเห็นได้ชัด ขณะเดียวกันก็มีรายงานข่าวจากกลุ่มคนเสื้อแดงที่สวนลุมพินีว่า มีความเคลื่อนไหวที่สื่อเค้าว่า จะเกิดการปะทะกับเจ้าหน้าที่อีกระลอก โดยก่อนหน้านี้ สิ่งทีหลายคนวิตกกังวลก็เกิดขึ้น เมื่อเกิดการประจันหน้ากันของฝ่ายทหารกับกลุ่มผู้ชุมนุม สถานการณ์ทวีความตึงเครียดขึ้นเรื่อยๆ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ต้องการกระชับพื้นที่เข้าไป ในขณะที่ฝ่ายผู้ชุมนุมก็ตั้งรับอย่างเต็มที่

⁸⁵ สำนักข่าวเจ้าพระยา. พ.อ.สรรเสริญ แจง สถานการณ์ ขอคืน ราชประสงค์ (ออนไลน์), 13 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา <http://www.chaoprayanews.com/2010/05/13>

15 พฤษภาคม 2553 บริเวณตั้งแต่ถนนราชปรารภ ตัดดินแดน กลายเป็นเขตอันตรายชั้น วิกฤติ จากการปะทะของทหารกับกลุ่มเสื้อแดง กลุ่มผู้ชุมนุมที่บริเวณสามเหลี่ยมดินแดง ก็เริ่ม เคลื่อนไหวปิดถนน นํารถน้ำของ กทม. ขนยางรถยนต์มาตั้งเป็นบังเกอร์ปิด 2 ช่องทางถนน ทหาร ไล่ปราบผู้ชุมนุม และประชาชนย่านซอยรางน้ำ เขตราชเทวี ส่วนถนนราชปรารภ ปราศจากผู้คน สัญจร มีแต่ทหารที่วางกำลังปิดล้อม ขณะเดียวกันผู้ชุมนุมก็ทำการเผายางรถยนต์บริเวณแยก สามเหลี่ยมดินแดง และสถานการณ์ในเวลานั้นส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บจำนวนมาก รวมถึงเจ้าหน้าที่กู้ชีพ ขณะที่ด้านพื้นที่ราชประสงค์ความตึงเครียดก็เพิ่มขึ้น มีการยิงปะทะกันจากทั้ง ฝ่ายผู้ชุมนุม และทหาร ทั้งยิงเอ็ม 79 ลง สน. ลุมพินี 7 นัด กระทั่งมีรายงานยอดผู้เสียชีวิต 24 ศพ บาดเจ็บ 179 ราย

ด้าน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ แห่งประเทศไทย โดยระบุถึงสถานการณ์ตลอด 2 วันที่ผ่านมา ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะ บริเวณโดยรอบการชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ ได้นำไปสู่ความสูญเสียชีวิต ตลอดจนประชาชน ได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ยืนยันว่า สิ่งที่รัฐบาลได้ดำเนินการอยู่นั้น เพื่อประโยชน์ของ ส่วนรวม และเพื่ออนาคตความปกติสุขคืนสู่สังคม โดยมุ่งทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด รัฐบาล จำเป็นต้องเดินหน้า และไม่อาจถอยได้ ซึ่งถือเป็นแนวทางเดียว เพื่อให้บ้านเมืองปกติและเป็นนิติ รัฐอย่างแท้จริง ส่วนแนวทางที่จะทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด คือ ที่ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมยุติการ ชุมนุม เพราะหากยังมีการชุมนุมต่อ จะทำให้กลุ่มก่อการร้ายยังคงปฏิบัติการต่อเนื่อง

ด้านสถานการณ์ความรุนแรงยังคงดำเนินต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่ย่านบ่อนไก่ ถนนพระราม 4 มีเสียงปืนดังต่อเนื่องตลอดทั้งวัน ขณะที่ตัวเลขยอดผู้เสียชีวิต จากรายงานของศูนย์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศูนย์เอราวัณ) ช่วงเช้าของวันที่ 16 พฤษภาคมอยู่ที่ 25 ราย บาดเจ็บราว 240 ราย ทั้งนี้ สำหรับเหตุการณ์วันที่ 16 พฤษภาคม นับเป็นวันที่มีความสำคัญ เพราะถือเป็น วันที่ความรุนแรง ยังคงดำเนินไปอย่างรุนแรง ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้⁸⁶

16 พฤษภาคม 2553 ตั้งแต่ช่วงกลางดึกของ 15 พฤษภาคม จนถึงเช้า (16 พฤษภาคม) บริเวณถนนพระราม 4 ทั้งสองฝั่งพบว่าร้านค้าต่างๆ ที่อยู่บริเวณถนนพระราม 4 ต่างปิดเงียบ

⁸⁶ สำนักข่าวมติชน. ประมวลเหตุปะทะเดือดบ่อนไก่-เฝ้าโลด ลุมพินี (ออนไลน์). 16 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา www.tnews.teenee.com/politic/50568.html.

พบว่าตู้เอทีเอ็มในพื้นที่ถูกทำลาย ส่วนธนาคารกรุงเทพ สาขาบ่อนไก่ บริเวณประตูรั้วด้านหน้าของธนาคารถูกจำกัด กระจกข้างหน้าอาคารและประตูเหล็กมีร่องรอยจัดแจง ภายในธนาคารมีร่องรอยการถูกรื้อค้นเอกสารกระจัดกระจายตามโต๊ะต่างๆ ซึ่งต้องรอเจ้าหน้าที่ของธนาคารมาตรวจสอบ นอกจากนี้ ร้าน เซเว่น อีเลฟเว่น ซึ่งใกล้จุดเกิดเหตุพบว่าปิดบริการเนื่องจากทราบเมื่อคืนที่ผ่านมาได้มีกลุ่มชายฉกรรจ์ประมาณ 20-30 คนเข้าไปรื้อค้นภายในร้าน ทรัพย์สินและสินค้าหายไปหลายรายการ

จนกระทั่งเวลาประมาณ 09.00 น.บริเวณ ถนนพระราม 4 บ่อนไก่สถานการณ์ยังดังเดิม บริเวณปากซอยสุวรรณสวัสดิ์ มีกลุ่มประชาชนที่อยู่ภายในชุมชนรวมทั้งกลุ่มเสื้อแดงปักหลักรวมตัวกันประมาณ 100 คน นำยางรถยนต์กองบริเวณกลางถนนจำนวนมาก พร้อมจุดไฟเผาเพื่อให้เกิดควันเป็นม่านบังตา ป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ทหารมองวิสัยทัศน์ ควันสูงกว่าตึก 10 ชั้น กระจ่ายไปทั่วถนนพระราม 4 หลายกิโลเมตร

ทหารตั้งจุดตรวจและห้ามทุกคนผ่านถนนพระราม 4 แต่ก็ยังมีกลุ่มผู้ชุมนุมกว่า 20 คนได้พากันเผายางรถยนต์ ขับไล่ทหาร ระหว่างนั้นมีชายวัยกลางคนคนหนึ่ง เดินไปทางธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบ่อนไก่ ขณะที่เดินอยู่หน้าธนาคารได้ล้มลงกองกับพื้น พร้อมกับได้ยินเสียงปืนดังออกมาจากทหารอย่างต่อเนื่อง ช่วงเวลานี้ ไม่มีใครกล้าเข้าไปช่วยผู้บาดเจ็บออกมาทั้งสองฝั่ง เสียงปืนดังประมาณ 5 นาทีจึงเงียบ หลังจากนั้น มีอาสาสมัครที่พยายามที่จะเดินเข้าไปจุดเกิดเหตุที่ชายคนดังกล่าวถูกยิง เพื่อนำผู้บาดเจ็บออกมา พบว่าอาการชายคนดังกล่าวสาหัสถูกยิงบริเวณศีรษะ จึงรีบนำส่งโรงพยาบาลเลิดสินอย่างเร่งด่วน แต่เสียชีวิตในเวลาต่อมา หลังเกิดเหตุดังกล่าวทางบริเวณผู้ชุมนุมทางบ่อนไก่ พากันออกมารวมตัวกันอีกครั้ง โดยมีท่าทีโกรธแค้นที่ทหารใช้อาวุธปืน ดังนั้นจึงเตรียมระเบิดเพลิง และขีปนาวุธประมาณ 10 คันเข้าไปหาทหารที่ทหารตั้งประจำการอยู่ แต่ระหว่างที่ขีปนาวุธตรงไป ทหารพยายามยิงปืนสกัดออกมา ส่งผลให้มือเดือไรค์กลุ่มดังกล่าวล่าถอย หลบหนีเข้าซอยไป

เวลา 11.31 น. บริเวณหน้าซอยชุมชนบ่อนไก่ ถ.พระราม 4 มีกลุ่มผู้ชุมนุมจำนวน 100 คน มาร่วมตัวปากซอยสุวรรณสวัสดิ์ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มอยู่ที่ประจันหน้าทหารตามบังเกอร์ต่างๆ ก็เริ่มมารวมกันที่ปากซอยสุวรรณสวัสดิ์ ยังมีบางกลุ่มพยายามบุกเข้าไปเผาอาคารร้างที่สงสัยว่ามีทหารเข้าไปซุ่มยิงสไนเปอร์ ทำให้ต้องทหารต้องยิงสกัดตลอด เพื่อไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปเผาอาคาร ในส่วนของประชาชนและร้านค้าที่อยู่ตามซอยต่างๆ เริ่มขนกระเป๋ และของที่จำเป็นอพยพหลบออกบ้านเรือน ด้วยหวาดหวั่นว่าจะเกิดเหตุการณ์อันตราย

10.20 น. บริเวณใต้ทางด่วนพระราม 4 ทางกลุ่มเสื้อแดงตั้งบังเกอร์ปิดถนนพระราม 4 เพื่อป้องกันไม่ให้ทหารบุกเข้าพื้นที่บ่อนไก่ กลุ่มทหารยิงระเบิดใส่กลุ่มบังเกอร์เพื่อทำลาย โดยยิงใส่ประมาณ 4 ลูก จึงสามารถเปิดช่องทางใต้ทางด่วนได้ จากนั้นทหารได้ยิงกระสุนจริง เพื่อเตือนไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมออกมาจากปากซอย และเพื่อป้องกันการตั้งจุดชุมนุมที่ใต้ทางด่วน ทำให้ไม่มีกลุ่มผู้ชุมนุมอยู่บริเวณถนนพระราม 4 โดยส่วนใหญ่หลบตามซอยต่างๆ เพื่อคอยสังเกตการณ์กลุ่มทหาร

เวลา 10.50 น. กลุ่มผู้ชุมนุมเผาโลตัส เอ็กซ์เพรส สาขาลุมพินี ระหว่างนั้นมีเสียงปืนดังอยู่ตลอดเวลา กระทั่งเริ่มพบผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บ ขณะเดียวกันบรรยากาศบริเวณสี่แยกศาลาแดงเป็นไปด้วยความเงียบเหงา ตลอดถนนสีลมทั้งสายไร้เงาผู้คนสัญจร ร้านค้าทุกแห่งต่างปิดประตูเงียบกลายเป็นเมืองร้าง มีเพียงบางร้านเท่านั้นที่เปิดขายอาหารให้ผู้สื่อข่าวที่ปักหลักคอยรายงานข่าวอยู่จำนวนหนึ่ง และทหารที่ประจำการอยู่บริเวณดังกล่าว แต่เป็นการขายไปแจกไป และส่วนใหญ่นำอาหารและเครื่องดื่มคอยเดินแจกให้ผู้สื่อข่าว และทหารตลอดทั้งถนน โดยบนถนนสีลมปิดการจราจรตั้งแต่สี่แยกศาลาแดงไป จรดถนนนราธิวาสราชนครินทร์ ตลอดเส้นทางมีการวางลวดหนามขวางถนนไว้เป็นระยะ และมีทหารพร้อมอาวุธครบมือตั้งจุดสกัดอยู่เป็นระยะ นอกจากนั้นยังจัดชุดลาดตระเวนครั้งละ 1 หมู่ หรืออาวุธครบมือเดินตรวจตราตลอดถนนทั้งสายตลอดเวลาเพื่อป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ นอกจากนั้นจากเหตุปะทะที่บริเวณย่านบ่อนไก่ ถนนพระรามที่ 4 ที่มีมาตลอดทั้งคืนจนถึงช่วงเช้าเป็นระยะ จึงมีการส่งกำลังไปเสริมตลอดเวลา โดยขึ้นรถยนต์กระบะใช้เส้นทางผ่านไปทางสีลมซอย 4

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในช่วงบ่ายที่บริเวณแยกบ่อนไก่ ยังคงมีความตึงเครียด มีการเผาล้อยาง และเสียงปืนดังขึ้นเป็นระยะๆ ส่วนที่สามเหลี่ยมดินแดงบรรยากาศผ่อนคลายมากขึ้น ขณะที่บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ กลุ่มคนเสื้อแดงได้นำมวลชนมาตั้งด่าน บริเวณช่วงห้างโรบินสัน เพื่อสกัดไม่ให้ทหารจากสามเหลี่ยมดินแดงเคลื่อนพล กระทั่งเวลาประมาณ 15.30 น.เศษ มีการยิงระเบิดเอ็ม 79 จำนวน 4 ลูกเข้าไปในพื้นที่ถนนพระราม 4 แยกบ่อนไก่ ทำให้มีการยิงตอบโต้จากเจ้าหน้าที่ทหารที่ตรึงกำลังรักษาการณ์ในบริเวณดังกล่าว และมีการยิงตอบโต้ออกมาจากกลุ่มคนเสื้อแดง เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้สถานการณ์ยังไม่คลี่คลายความตึงเครียด กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงเผายางรถยนต์เพื่อให้เกิดควันเป็นเกราะกำบังทำให้เกิดกลุ่มควันตลอดเวลา

เหตุการณ์ในวันดังกล่าว มีรายงานผู้เสียชีวิต 29 ศพ บาดเจ็บ 221 ราย ขณะที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ยังห้ามบุคคลและองค์กรกิจ 106 ราย ทำธุรกรรม ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกบ้านเลขที่ 111 โดยกล่าวหาว่าใช้เงินสนับสนุนมือบ

ทั้งนี้ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ นายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงว่าคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีการประชุมพิจารณาอนุมัติการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ฉุกเฉิน) ใน 5 จังหวัดเพิ่มเติม ได้แก่ อุบลราชธานี มหาสารคาม ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู และสกลนคร นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้วันที่ 17-18 พฤษภาคม 2553 เป็นวันหยุดราชการ ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เพื่อความจำเป็นในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้เป็นไปด้วยดี

อย่างไรก็ดี ความรุนแรงยังคงดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงวันที่ 17 พฤษภาคม 2553 ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงข่าวว่ามีกลุ่มก่อการร้ายที่ชุมนุมบริเวณแยกราชประสงค์ได้พยายามสร้างสถานการณ์ทำร้ายประชาชน โดยมีชายฉกรรจ์จำนวน 5-10 คนแต่งกายด้วยชุดเครื่องแบบคล้ายทหารคอยข่มขู่ประชาชน ดังนั้นจึงขอให้ผู้ชุมนุม และประชาชนออกจากราชประสงค์ภายในวันดังกล่าว ก่อนเวลา 15.00 น. ขณะที่ข่าวการเสียชีวิตของ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ หรือ เสธ.แดง ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก เมื่อช่วงสายวันเดียวกัน ส่งผลให้การชุมนุมร้องแรงขึ้นอีก การปะทะก็เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจุดปะทะใหญ่ขยายไปยังดินแดง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ราชปรารภ ประตูน้ำ ศาลาแดง ลุมพินี บ่อนไก่ คลองเตย ขณะที่โรงแรมดุสิตธานี ถนนสีลม ถูกยิงด้วยเอ็ม 79 ถล่ม 3 ลูกซ้อน กระทั่งมีรายงานข่าวออกมาเป็นระยะๆ ถึงยอดผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ทั้งพลเรือนและทหาร สรุปแล้ว 35 ศพ บาดเจ็บ 300 ราย

18 พฤษภาคม 2553 เวลาประมาณ 20.15 น. ที่เวทีราชประสงค์ คณะสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) นำโดย พล.อ.เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา แถลงผลการหารือร่วม แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยใช้เวลาหารือนานกว่า 1 ชั่วโมง สรุปว่า แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และคณะส.ว. มีมติตรงกันว่าให้มีการหยุดยิง และเรียกร้องให้กลุ่มคนเสื้อแดงที่ชุมนุมอยู่ตามรอบพื้นที่ราชประสงค์ทั้งบ่อนไก่ ศาลาแดง ลุมพินี อนุสาวรีย์ชัย ดินแดง และราชปรารภ ให้ทุกคนเข้าสู่กระบวนการเจรจา หยุดการใช้ความรุนแรงตั้งแต่วันนี้ เป็นต้นไป

หลังจากนั้น นายจตุพร พรหมพันธุ์ ขึ้นเวทีประกาศว่า ตนได้รับทราบข่าวว่านายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สั่งให้ทหารกระชับกำลังเข้ามา และจะเข้าสลายการชุมนุมในเวลา 05.00 น. จึงขอให้ผู้ชุมนุมที่อยู่ประจำด้านทุกด้าน และผู้ชุมนุมที่อยู่ในกรุงเทพฯ ทุกจุด ไม่ว่าจะเป็นบ่อนไก่ ราชปรารภ รามคำแหง มูลนิธิ 111 เตรียมความพร้อมไว้ หากเกิดเรื่องอะไร ขอให้ตัดสินใจเองได้ทันที เพราะการสื่อสารระหว่างแกนนำกับกลุ่มผู้ชุมนุมทำได้ยาก ถือว่าเราพยายามทำดีที่สุดแล้ว อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด ถือว่าเป็นชะตากรรมของประเทศ

19 พฤษภาคม 2553 ความรุนแรงขึ้นวิกฤติก็มาถึง อย่างที่ไม่มีใครคาดหวังให้เกิดขึ้น โดยเวลารุ่งสาง ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ใช้มาตรการกระชับพื้นที่อย่างเต็มรูปแบบ ทำการกดดันผู้ชุมนุมในหลายขั้นตอนจนทำให้เกิดการเผชิญหน้ากันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ทหารในหลายๆ จุด ซึ่งบริเวณบ่อนไก่เป็นจุดปะทะที่หนักที่สุด มีการเผายางและการยิงปะทะกัน โดยกลุ่มผู้ชุมนุมที่เข้าไม่ถึงบริเวณจุดปะทะ ส่วนหนึ่งที่ขับมอเตอร์ไซด์ก็มารวมตัวกันบริเวณใต้สะพานข้ามแยกศาลาแดง รวมถึงหน้าโรงแรมดุสิตธานี มาสมทบกับผู้ชุมนุมที่ออกมาจากสวนลุมพินี ทั้งเผายาง จุดประทัดยักษ์ และขว้างปาก้อนหิน⁸⁷

และด้วยเหตุที่เหตุการณ์ในวันนี้ ซึ่งเป็นวันสุดท้าย หลังจากที่ได้กระชับวงล้อมพื้นที่บริเวณนี้มาตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ยังเป็นวันที่มีผู้บาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก และถือเป็นวันสิ้นสุดการชุมนุมที่ยืดเยื้อมายาวนานกว่า 3 เดือน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอนำเสนอรายละเอียดเหตุการณ์ ที่ได้ประมวลจากสำนักข่าวต่างๆ ตามลำดับเวลา ดังต่อไปนี้⁸⁸

เวลา 03.30 น. เช้ามืดวันที่ 19 พฤษภาคม ได้มีรถหุ้มเกราะจำนวน 7 คัน รถบรรทุกกว่า 20 คัน ภายในมีเจ้าหน้าที่ทหารเต็มคันวิ่งผ่านถนนสีลมมุ่งหน้าศาลาแดง เพื่อกระชับวงล้อมเข้าไปยังพื้นที่ชุมนุมราชประสงค์

เวลา 04.00 น. นายจตุพร พรหมพันธุ์ แกนนำคนเสื้อแดง ขึ้นเวทีประกาศปลุกผู้ชุมนุม และแจ้งให้ทราบว่า ทหารจะเข้ามาสลายการชุมนุม และให้กลุ่มผู้ชุมนุมมารวมตัวกันที่หน้าเวที พร้อมทั้งบอกให้อยู่ในความสงบ

⁸⁷ กองบรรณาธิการที-นิวส์, ฝ่ายยุทธการแดงเผาเมือง 68 วันสู่อิสรเสรี (กรุงเทพ : สำนักพิมพ์กรีน-ปัญญาญาณ, 2553), หน้า 71.

⁸⁸ สำนักข่าวมติชน, ระทึก! ตี 3 ทหารเสริมกำลังส่งรถหุ้มเกราะ 7 คัน ประชิดแยกศาลาแดง ประกาศให้มีมือออกจากพื้นที่ด่วน-ทันที (ออนไลน์), 19 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา <http://tnews.teenee.com/politic/50733.html>

เวลา 04.30 น. ทหารเข้าตริ่งกำลังภายในถนนสีลม รวมทั้งถนนพระราม 1 ปิดล้อมเส้นทางเข้าออกทุกทาง พร้อมรถหุ้มเกราะ รถสายพานลำเลียง รถน้ำ และหน่วยพยาบาล

เวลา 05.00 น. ทางทหาร มีการประกาศแจ้งให้กลุ่มผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ชุมนุมโดยด่วน และทันที ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ได้เปิดพื้นที่ถนนอังรีดูนังต์ไว้ ซึ่งทราบว่า เพื่อให้ผู้ประสงค์ที่จะออกจาก การชุมนุม ใช้เส้นทางดังกล่าวเดินเท้าออกมา

เวลา 06.00 น. ที่สี่แยกศาลาแดง เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจสนธิกำลังกันจับพันนาย ได้ เคลื่อนเข้าใกล้แนวรั้วสังกัดของกลุ่มผู้ชุมนุม โดยได้ประกาศเสียงตามสาย ให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ ทันที ขณะเดียวกัน ฝ่ายการ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่รักษาการ นิ่งอยู่ อย่างไรก็ตาม มีเสียงปืน พลุ่ และตะไล ยังตอบโต้มาจากแนวรั้ว

เวลา 06.30 น. กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ระดมคน มาเตรียมพร้อมหลายร้อยคน มาปักหลักที่แยกศาลาแดง โดยการ์ดแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ส่วนใหญ่ เตรียมไม้ ฝ่าปิดหน้า พร้อมรับการบุกของทหารทุกเมื่อ ทั้งนี้ ฝ่ายทหารได้เตรียมรถฉีดน้ำไว้แล้ว ทำให้บรรยากาศที่แยกศาลาแดงตึงเครียดมากขึ้น

เวลา 06.50 ทหารส่วนหน้าได้วางกำลังตั้งแต่ถนนสาทร ตามด้วยพลหุ้มเกราะ เข้ายึด พื้นที่ในสวนลุมพินีได้ โดยไม่มีการต่อต้านของกลุ่มผู้ชุมนุม ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถคุมพื้นที่ได้ ทางด้านแนวรั้วสวนลุมพินี ทางด้านหลัง ส่วนถนนพระราม 4 สามารถควบคุมพื้นที่ได้เบ็ดเสร็จ บริเวณสวนลุมทางด้านโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ หรือสีลม เจ้าหน้าที่ค่อยๆ รุกคืบเข้าไปในพื้นที่ ซึ่ง ได้วางกำลังเอาไว้ตามแนวตลอด ส่วนกลุ่มคนสวมชุดดำที่บริเวณสามเหลี่ยมดินแดงได้ปะทะเปิด เพลิงเข้าไปในป้อมยามภายในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และตามตึกต่างๆ ส่วนบริเวณถนนราชดำริ บ่อนไก่ มีกลุ่มผู้ชุมนุมโยนเชื้อเพลิงใส่จนไฟ ไหม้ลุกลาม

เวลา 07.05 น. ทหารประกาศให้กลุ่มคนเสื้อแดงบริเวณแยกศาลาแดงออกจากพื้นที่ ทหารยิงแก๊สน้ำตาใส่กลุ่มคนเสื้อแดง กลุ่มคนเสื้อแดงจึงเผายางรถยนต์จำนวนมากบริเวณหน้า โรงพยาบาล

เวลา 08.00 น. เจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าดับเพลิงบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ได้สำเร็จ ขณะเดียวกันที่ถนนรัตนวิบูลย์ หน้าสถานีไทยคม กลุ่มคนเสื้อแดงจำนวนหนึ่งพากันปิดถนนและเผายางรถยนต์ ประท้วงที่รัฐบาลเข้าสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์

ช่วงเวลาหลังจากนั้นตั้งแต่ 08.30 น. ถึง 09.30 น. ได้เกิดเหตุวุ่นวาย และเพลิงไหม้หลายแห่ง เช่น มีกลุ่มคนเสื้อแดงบริเวณบ่อนไก่ คลองเตย ราดน้ำมันลงไปภายในสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน คลองเตย ขณะที่ด้านถนนพระราม 4 เกิดเหตุเพลิงไหม้ธนาคารกสิกรไทย ตรงข้ามสนามมวย ลุมพินีอย่างรุนแรง และมีเสียงปืนดังขึ้นเป็นระยะ

กระทั่งเวลา 09.50 น. ในที่สุดทหารก็เข้ากระชับพื้นที่ถนนสารสิน รอบสวนลุมพินี รวมถึงพื้นที่ถนนวิฑูรย์ได้สำเร็จ ด้าน ปณิธาน วัฒนายากร แกล้งในนาม ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ทางทีวีพูล โดยแจ้งประชาชนถึงปฏิบัติการกระชับพื้นที่เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ขอให้ประชาชนหลีกเลี่ยงเข้าไปในพื้นที่ ผ่านไปไม่นาน ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ก็จับชายชุดดำพร้อมอาวุธครบมือ ได้ 20 คนที่แยกวิฑูรย์-สารสิน โดยอ้างว่าได้รับรายงานมีการจ้างต่างชาติเข้ามาเป็นกองกำลังติดอาวุธกระทำการก่อเหตุร้ายด้วย

อย่างไรก็ตาม ความวุ่นวายยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเวลาประมาณ 11.45 น. ผู้ชุมนุมได้นำรถเมล์ปรับอากาศมาจอดขวางไว้บนถนนสามย่าน เพื่อกันเจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติการ จากนั้นทำการเผายางรถยนต์บริเวณแยกสารสิน ถนนราชดำริต่อเนื่อง ส่วนถนนเพชรบุรี หน้าห้างแพลตตินั่มมอลล์ และซีดีคอมเพล็กซ์ ประตูน้้า ผู้ชุมนุมได้นำถังแก๊ส จำนวน 2-3 ถัง มาวางไว้

แม้เวลาจะล่วงเลยมาถึงช่วงบ่าย แต่ความวุ่นวายยังคงดำเนินอยู่อย่างไม่ลืมหูลืมตา ขณะที่ยังมีรายงานข่าวถึงจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเพิ่มเติมตลอดเวลา แกนนำเสื้อแดงก็ขึ้นเวทีประกาศให้สลายการชุมนุม เตรียมมอบตัวกับศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) โดยระบุว่าเพราะไม่ต้องการสูญเสียต่อไปอีก แต่ก็ยืนยันว่าจะยังคงเดินหน้าในกระบวนการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยต่อไป โดยเหตุการณ์นับจากนี้ มีรายละเอียดดังนี้

ช่วงบ่าย แกนนำคนเสื้อแดง ประกาศยุติการชุมนุม โดยนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายจตุพร พรหมพันธุ์ ประกาศต่อผู้ชุมนุมว่า จะไปมอบตัวที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเวลา 13.00 น. พร้อมบอกให้ผู้ชุมนุมที่บริเวณเวทีแยกราชประสงค์ เดินทางกลับภูมิลำเนา โดยให้เดินทางไปทางสนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จัดเตรียมรถไว้บริการ แต่ระหว่างที่ นายณัฐ

วุฒิ พุดอยู่บนเวที เพื่อให้ผู้ชุมนุมเดินทางกลับนั้น ได้เกิดเสียงคล้ายปืนดังขึ้นหลายนัด ทั้งช่วงห่างกันเล็กน้อย ทำให้แกนนำและการ์ดที่อยู่บนเวทีต่างตกใจ มองหาที่มาของเสียง และการ์ดได้พยายามนำตัวนายณัฐวุฒิลงจากเวที

ต่อมา เวลา 13.37 น. นายขวัญชัย ไพรพนา เป็นคนแรก ที่เดินทางมาถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเข้ามอบตัว ท่ามกลางการติดตามข่าวของสื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศ จำนวนมาก โดยมีการ์ดและผู้ชุมนุมบางส่วนเดินทางมาด้วย

เวลา 13.41 นายจตุพร พรหมพันธุ์ เดินทางมาถึงเป็นคนต่อไป และนายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ ได้เดินทางมาถึงเป็นคนสุดท้าย โดยได้เปลี่ยนจากเสื้อยืดสีแดงเป็นเสื้อโปโลสีดำ นอกจากนี้ยังมี นายวิภูแถลง พัฒนภูมิไท และนายศุภฤทธิ์ ชูกล่อม หรือ เจ้ง ดอกจิก เข้ามามอบตัวพร้อมกันด้วย ทั้งนี้ นายณัฐวุฒิ ได้พูดผ่านเครื่องขยายเสียงกับผู้ชุมนุมที่ตามมาส่ง ระบุว่าให้เดินทางกลับภูมิลำเนา ไม่ต้องเป็นห่วงหรือกังวลใดๆ ในตัวแกนนำ ทุกคนปลอดภัย และจะเดินหน้าเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตามกฎหมาย และบอกว่า คดีความที่เกิดขึ้นหลายเรื่อง ไม่ได้เป็นข้อเท็จจริง และความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ก็เป็นความผิดเล็กน้อย ทั้งนี้ การเข้ามอบตัวครั้งนี้ คงมีเพียง นายขวัญชัย ไพรพนา, นายจตุพร พรหมพันธุ์ และนายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ เท่านั้น ส่วน นพ. เหวง โตจิราการ และนายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ได้หายตัวไปจากเวที ตั้งแต่เจ้าหน้าที่เริ่มปฏิบัติการกระชับวงล้อมเข้ามาในช่วงสายๆ

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ที่คนไทยกำลังเริ่มโล่งใจว่าทุกอย่างกำลังจะสิ้นสุดกลับเปลี่ยนแปลงไป โดยหลังจากที่มีเสียงปืนดังขึ้นบริเวณเวที ซึ่งรายงานข่าวระบุว่าเกิดจากกลุ่มที่ไม่พอใจการยุติการชุมนุม กระทั่งเมื่อแกนนำลงจากเวทีแล้ว ความวุ่นวายกลับซ้ำร้ายยิ่งกว่าเดิม เพราะมีกลุ่มผู้ชุมนุมที่รวมตัวกันที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ประกาศไม่ยอมรับการยุติการชุมนุม ขณะที่บริเวณสามแยกคลองเตยก็มีเสียงปืนไม่ทราบฝ่ายดังขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โดยในเวลา 14.00 น. ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้สั่งการให้ ทหาร-ตำรวจหยุดปฏิบัติการรุกคืบ หลังควบคุมสถานการณ์ภาพรวมไว้ได้ เตือนประชาชนให้ออกนอกพื้นที่โดยไปรวมตัวที่สนามศุภชลาศัยพร้อมส่งกลับบ้าน ทั้งนี้ พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงว่าสามารถกดดันทำให้แกนนำจำเป็นต้องยุติการชุมนุมและเข้ามอบตัว ซึ่งขณะนี้ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) สามารถเข้าควบคุมสถานการณ์โดยรวมได้เรียบร้อยแล้ว

แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างนั้น กลับตรงกันข้าม เพราะได้เกิดเหตุจลาจลไปทั่วกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด กลุ่มคนชุดดำออกป่วนเมือง ทำการเผาสถานที่ต่างๆ มากมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการประมวลจากสำนักข่าวเนชั่น ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

เวลา 14.00 น. แดงเชียงใหม่ บุกจวนผู้ว่าราชการจังหวัด ทำการเผายางและปาประทัดยักษ์ และขวदन้ำมันเข้าใส่ เพราะไม่พอใจที่ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มอบตัว และได้เกิดเหตุจลาจลย่อย ณ หน้าโรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ ย่านบ่อนไก่ โดยกลุ่มผู้ชุมนุมทำลายข้าวของ เผาตู้โทรศัพท์ และนำรถยนต์มาจอดรวมกัน ในขณะเดียวกันบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิกลุ่มเสื้อแดงได้รวมตัวกันอย่างสันหลาม แต่ยังไม่มีการกระทำรุนแรงใดๆ มีเพียงแต่การพูดยั่วแรงแสดงความไม่พอใจจากกลุ่มเสื้อแดง รวมถึงมีการนำยางรถยนต์และยางล้อมึนเนียมมาขึ้นเป็นเขมมิให้ตำรวจและทหารเข้าถึง⁸⁹

เวลา 14.19 น. พล.ต.อำนาจ นิมมะโน รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เผยว่าทางตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวแกนนำตามพระราชกำหนด ได้ 30 วัน โดยจะให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) แจ้งข้อกล่าวหา กับ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ถ้าหากแกนนำคนใดมีคดีอาญาติดตัวก็ต้องเข้าสู่กระบวนการ และเมื่อสิ้นสุดพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) จะมีการขออำนาจศาลฝากขังต่อ

เวลา 14.20 น. แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นำยางรถยนต์มาวางกองตั้งกลางถนนพหลโยธินทั้งฝั่งขาเข้าและขาออก บริเวณหน้าห้างเซ็นทรัล และจุดไฟเผา ส่งผลให้การจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก ส่วนที่บริเวณสามเหลี่ยมดินแดงยังมีการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับทหาร ทั้งการเผายางก็มีต่อเนื่อง รวมถึงเสียงปืนและเสียงระเบิด รวมถึงอาคารบริเวณดังกล่าวซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับธนาคารนครหลวงไทยได้เกิดไฟไหม้ขึ้น ขณะที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงเข้าถึงพื้นที่ค่อนข้างยากลำบาก

เวลา 14.28 น. กลุ่มชายชุดดำ ได้ทำลายห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ พลาซ่า โดยมีการเผาด้วยการขว้างระเบิดเพลิง และเผายางบริเวณตัวอาคาร อีกทั้งมีการทุบทำลายกระจก ซึ่งยังมี

⁸⁹ สำนักข่าวเนชั่น, ลำดับเหตุการณ์หลังแกนนำมอบตัวจลาจลทั่วกรุง (ออนไลน์), 19 พฤษภาคม 2553. แหล่งที่มา

การยิง M79 ไปยังตัวอาคารของห้างอีกด้วย โดยในเวลาเดียวกันผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่ห้างสรรพสินค้าแพลตตินัม บริเวณประตูน้ำ เกิดกลุ่มควัน และได้ยินเสียงระเบิดซึ่งคาดว่าจะเป็ ถึงแก๊สที่ผู้ชุมนุมได้นำมาวางไว้บริเวณดังกล่าวก่อนหน้านี้

เวลา 14.29 น. ไฟลุ่ไหม้ศาลากลางจังหวัดขอนแก่นหลังใหม่ ซึ่งเป็นศูนย์ราชการและสถานที่ทำงานของหน่วยงานราชการหลักในจังหวัดขอนแก่น นอกจากนั้นยังมีการเผาทำลายรถยนต์ของประชาชนที่จอดอยู่บริเวณศาลากลางไปจำนวน 4 คัน โดยมีไฟลุ่ไหม้ทั้งหมด พร้อมกับมีเสียงระเบิดดังออกมาจากศาลากลางอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ด้านศาลากลาง จ.อุดรธานี (หลังเก่า) ซึ่งถูกวางเพลิงเช่นเดียวกัน ได้มีรถดับเพลิงจากเทศบาล ต.หนองบัว จำนวน 2 คันเข้าฉีดสกัดแต่ไม่สามารถระงับเพลิงได้ โดยไฟได้ลุ่กลามเสียหายเกือบทั้งหลัง ขณะเดียวกันกลุ่มคนเสื้อแดงได้เดินทางไปยังสำนักงานเทศบาลนครอุดรธานี ซึ่งอยู่ห่างจากศาลากลางประมาณ 400 เมตร และได้ทำการจุดไฟเผาอาคารสำนักงานเทศบาลฯ อีกด้วย

ขณะที่กรุงเทพ กลุ่มคนชุดดำได้บุกเข้าไปในอาคารมาลินนท์ ซึ่งเป็นที่ทำการของสถานีโทรทัศน์ทีวีสี่ช่อง 3 โดยมีชายที่มีผ้าปิดหน้าถือกระดาดะหนังสือพิมพ์ติดไฟเข้าไปตัวอาคารชั้น 1 ที่เป็นที่ทำการของ ธ.กรุงเทพ โดยกลุ่มควันเริ่มหนาแน่น อีกทั้งรถที่จอดบริเวณหน้าอาคารก็ได้รับความเสียหายจากการเผาเป็นจำนวนกว่า 10 คัน ทางด้านพนักงานและเจ้าหน้าที่ต่างวิ่งหนีออกทางด้านหลังของตัวอาคาร

ด้านคนเสื้อแดงอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ หลังจากประกาศไม่ยอมรับการยุติการชุมนุมจากแกนนำ โดยระบุว่าเป็นอิสระจากกลุ่มแยกราชประสงค์ ได้ปักหลักอยู่โดยหันหน้าไปทางแยกดินแดง ผู้ชุมนุมต่างก็ควบคุมตนเองไม่ได้ และไม่มีใครสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

เวลา 14.35 น. แยกสยามย่านบริเวณถนนพระรามที่ 4 เชิงสะพานไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งมุ่งหน้าไปยังหัวลำโพง ผู้ชุมนุมได้นำรถเมล์ร่วมบริการมาจอดขวางถนนเอาไว้ ซึ่งในขณะนี้ได้มีการจุดไฟเผารถเมล์คันดังกล่าวแล้ว ทำให้เจ้าหน้าที่ทหาร ซึ่งรักษาการในบริเวณดังกล่าวต้องกลับมาอยู่ในสภาพที่เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ความวุ่นวายที่อาจจะเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

14.59 น. ภายหลังจากเจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บหลายรายนั้น ทางโรงพยาบาลพญาไท 1 ซึ่งอยู่ใกล้กับแยกราชปรวรกนั้นได้แจ้งกับผู้สื่อข่าวว่า ทางโรงพยาบาลได้เตรียมความพร้อมทั้งแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ และ

บุคลากรของโรงพยาบาล เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการดูแลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการสลายการชุมนุมอย่างเต็มที่ด้วย

เวลา 15.20 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใกล้ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ขณะที่ด้านสถานีโทรทัศน์ เอ็นบีที ตั้งอยู่ถนนมิตรภาพ ตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่กลุ่มเสื้อแดงประมาณ 100 คน พยายามเข้าไปข้างใน กระทั่งจุดไฟเผา สถานีเอ็นบีทีด้านหน้าจนลุกไหม้

เวลา 16.00 น. ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศเคอร์ฟิว ห้ามมิให้บุคคลใดในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ออกนอกเคสสถานภายในเวลาตั้งแต่ 20.00 น. ของวันที่ 19 พฤษภาคม ถึงเวลา 06.00 น. ของวันที่ 20 พฤษภาคม เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน และเพื่อเป็นการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคล

20 พฤษภาคม 2553 ศูนย์อำนวยการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศเคอร์ฟิว ต่ออีก 3 วัน คือตั้งแต่วันที่ 20-22 พฤษภาคม ช่วงเวลา 21.00 น.-05.00 น. โดย พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด ยังได้นำภาพคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่นายณัฐวุฒิ ใสเกื้อ แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง ได้ปราศรัยกับคนเสื้อแดงในพื้นที่แห่งหนึ่ง มาฉายให้สื่อมวลชนรับชม โดยสรุป คือ นายณัฐวุฒิได้กล่าวในทำนองยุยงให้ผู้ชุมนุมวางเพลิง ขณะที่นายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงว่า ส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังยุติการชุมนุมเป็นเรื่องของความผิดหวัง ท่อแท้ของผู้ชุมนุม แต่เข้าใจได้ยากว่าสิ่งเหล่านี้ จะทำให้เกิดเหตุการณ์บานปลายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งทางเจ้าหน้าที่มีได้ไม่มีการวางแผนเตรียมการรับมืออย่างเป็นระบบ

21 พฤษภาคม 2553 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ระบุว่าสถานการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติมากยิ่งขึ้น พร้อมแสดงความรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่ร้ายแรงที่สุดที่เกิดขึ้น จากนั้นจึงกล่าวขอบคุณประชาชนที่เข้าใจถึงความจำเป็นของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ในการตัดสินใจเข้าปฏิบัติการเพื่อให้บ้านเมืองกลับเข้าสู่ภาวะปกติ และดำรงความเป็นนิติรัฐได้ พร้อมย้ำว่าการปฏิบัติการครั้งดังกล่าว เป็นปฏิบัติตามกฎหมายตามหลักสากลและได้คำนึงถึงการลดความเสียหายให้น้อยที่สุด หลังจากนั้นได้แจ้งว่า จะดำเนินกระบวนการการฟื้นฟูบ้านเมือง และฟื้นฟู

จิตใจและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบ้านเมืองให้เกิดขึ้นต่อไป ส่วนภารกิจเฉพาะหน้า คือ การเร่งเข้าไปฟื้นฟูและเยียวยาให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้าย การวินาศกรรม การวางเพลิงและเหตุการณ์อื่นๆ และจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ที่ทำให้เกิดความผิดและมีโทษร้ายแรงในข้อหาต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา ต่อเนื่องและเด็ดขาด กับทั้งยังต้องให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

22 พฤษภาคม 2553 ที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีแถลงข่าวสรุปสถานการณ์หลังปฏิบัติการขอคืนพื้นที่จากกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงที่แยกราชประสงค์ พร้อมนำอาวุธสงครามจำนวนมากที่จับได้ โดย พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด กล่าวว่า การชุมนุมของคนเสื้อแดงที่ได้ยกระดับขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นการก่อการร้ายเต็มรูปแบบ จากนั้นได้เปิดคลิปภาพยนตร์สั้นๆ จำนวน 7 คลิป เกี่ยวกับการกล่าวปลุกระดมจากแกนนำคนเสื้อแดงให้มวลชนมีการวางเพลิงเผาบ้านเมือง

นอกจากนี้ มาตรการเคอร์ฟิวยังคงใช้ต่อไปอีก 1 วัน ขณะที่ด้านคำถามถึงผู้เสียชีวิตจากการถูกยิง 6 ศพ ในวัดปทุมวนาราม ซึ่งมีนักข่าวต่างชาติชาวออสเตรเลียและแคนาดา ออกมาระบุว่าเห็นทหารยิงคนเสื้อแดงที่หน้าวัดปทุมวนารามนั้น ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงปฏิเสธ และเรียกร้องให้นำหลักฐานมาพิสูจน์ จากนั้นจึงระบุว่า การเข้าตรวจสอบภายในวัดปทุมวนาราม ที่ผู้ชุมนุมเข้าไปปักพืงปรากฏว่า ได้มีกองกำลังติดอาวุธยิงเข้าใส่ผู้ชุมนุมภายในตึกพยาบาลในวัดเสียชีวิตทันที 6 คน เป็นชาย 5 หญิง 1 ราย ซึ่งศพได้ถูกนำส่งพิสูจน์ที่สถาบันนิติเวชโรงพยาบาล ซึ่งในขั้นต่อไปจะได้ตรวจสอบวิถีกระสุนที่ยิงเข้ามาว่ามาจากทิศทางไหนต่อไป

23 พฤษภาคม 2553 ในช่วงเย็น พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก และหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ออกประกาศคืนพื้นที่รอบราชประสงค์ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2553 ตั้งแต่เวลา 04.00 น. เป็นต้นไป ขณะที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ขยายเคอร์ฟิวต่ออีก 2 วัน โดยปรับเวลาเป็น 23.00 น.-04.00 น. นอกจากนี้ ในช่วงกลางวันชาวกรุงเทพฯ พร้อมดารานักร้องคนดัง พากันร่วมทำความสะอาดถนนที่เคยเป็นบริเวณชุมนุมมีอบเสื้อแดง เช่น ถนนสีลม ราชประสงค์

24 พฤษภาคม 2553 ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีมติต่อเคอร์ฟิวอีก 7 วัน ทั้งใน กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด รวม 24 จังหวัด โดย พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์

อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ให้สัมภาษณ์ว่ามีความจำเป็นต้องคงมาตรการห้ามออกเคสสถานต่ออีก 7 วัน โดยปรับระยะเวลา 00.00-04.00 น. เนื่องจากมีข้อมูลว่าจะมีการก่อเหตุร้าย อย่างไรก็ตามอยู่ที่รัฐบาลจะพิจารณา โดยวันที่ 25 พฤษภาคม นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จะนำเข้าหารือในคณะรัฐมนตรี ส่วนการติดตามแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่หลบหนียังคงดำเนินการต่อไป หากแต่ยังไม่สามารถจับกุมตัวนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดงได้ อย่างไรก็ตามนายสุเทพ ยังได้ระบุถึงชายที่อยู่บนรางรถไฟฟ้ามหานครในช่วงเกิดเหตุ และทำการยิงสังหารประชาชน 6 ศพที่วัดปทุมวนาราม ว่ามิใช่ทหารแต่เป็นโจรผู้ร้าย

25 พฤษภาคม 2553 ในช่วงเช้า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ ศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ให้สัมภาษณ์ก่อนเข้าประชุมคณะรัฐมนตรีถึงความจำเป็นที่จะต้องการประกาศเคอร์ฟิวออกไปอีก 7 วัน ว่าการตัดสินใจนี้มีการพิจารณารอบด้าน คือ ผลกระทบสิทธิเสรีภาพประชาชนและการประกอบอาชีพ และการดูแลให้เกิดความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองให้เร็วที่สุด ขณะเดียวกันยังระบุว่ากระแสข่าวการเสียชีวิตของนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่าเป็นเพียงข่าวลือที่ต้องการให้ติดตามจับกุมตัวได้ยาก นอกจากนี้ยังขอให้สื่อมวลชนระมัดระวังในการนำเสนอข่าว ที่พรรคเพื่อไทยนำวิดีโอคลิปชายแต่งชุดคล้ายทหาร หันปากกระบอกปืนไปทางผู้ชุมนุมที่อยู่ในวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร จนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 6 ราย โดยให้เหตุผลว่าสื่อมวลชนอาจตกเป็นเครื่องมือในการก่อการร้าย

27 พฤษภาคม 2553 ศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีการแจกจ่ายคำสั่ง ศอฉ. ที่ 71/2553 ห้ามมิให้หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย นิตยสาร Voice of Taksin เลียงทักษิณ หนังสือพิมพ์ความจริงวันนี้ ไทยเรดนิวส์ และวิวาทะ เสนอข่าวสารหรือทำให้ปรากฏแพร่หลาย ซึ่งข่าวสารที่มีข้อความและเนื้อหาที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในราชอาณาจักร ขณะที่ด้านนายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และกรรมการศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) กล่าวว่านอกจากสื่อสิ่งพิมพ์ดังกล่าวแล้ว ศูนย์อำนาจการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ยังจับตาสื่ออื่นๆ ที่เข้าข่ายด้วย อาทิ ทวิตเตอร์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ว่ามีเนื้อหาบิดเบือนหรือไม่

28 พฤษภาคม 2553 พล.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) แถลงถึงการประเมินภาพรวมสถานการณ์ และการประกาศเคอร์ฟิวส์ ในกรุงเทพ และบางจังหวัด โดยเบื้องต้น กองทัพภาคที่ 2 และ 3 หรือพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่าสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ จึงไม่มีการประกาศขยายเวลาเคอร์ฟิวส์เพิ่มในต่างจังหวัด แต่ในส่วนของกรุงเทพมหานคร จะให้ทหารร่วมกับตำรวจดูแลความเรียบร้อย และเมื่อประเมินแล้วสถานการณ์เป็นปกติ จะยกเลิกเคอร์ฟิวส์เช่นกัน

29 พฤษภาคม 2553 รัฐบาลยกเลิกเคอร์ฟิวส์ ด้านนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เชิญทูตกว่า 70 ประเทศ องค์การอื่นๆ กว่า 30 ประเทศ และสื่อต่างประเทศเข้าฟังคำชี้แจง เหตุการณ์สลายม็อบ ยันรัฐบาลพร้อมตั้งคณะกรรมการกลางขึ้นมาตรวจสอบเหตุการณ์ อย่างไรก็ตามก็ดีในการนี้ นายกรัฐมนตรีใช้เวลาตอบคำถามของสื่อมวลชนของสำนักข่าวต่างประเทศที่ประจำในประเทศไทย เกี่ยวกับเหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงและสถานการณ์ทางการเมืองของไทย นานกว่า 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ เมื่อนักข่าวถามเกี่ยวกับการแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยการที่นายกรัฐมนตรีประกาศลาออกจากตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีมิได้ตอบคำถามว่าจะลาออกหรือไม่

30 พฤษภาคม 2553 นายปณิธาน วัฒนายากร รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ว่า ที่ประชุมศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้สรุปและประเมินสถานการณ์ต่างๆ ภายหลังไม่มีการต่อเคอร์ฟิวส์ว่าสถานการณ์เป็นไปตามปกติ และแจ้งถึงภาพรวมของการทำงานถือว่าน่าพอใจ สำหรับการยกเลิกการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ที่ประชุมยังไม่มีมติหรือแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังมีรายงานข่าวแจ้งว่าในช่วงเย็นวันเดียวกันนั้นเอง นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ประชุมศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ต่อ เพื่อเตรียมซักซ้อมข้อมูลต่างๆ ที่จะใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจในวันที่ 31 พฤษภาคม 2553

31 พฤษภาคม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ทั้งนี้ นายวิทยา บุรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ในฐานะประธานวิปฝ่ายค้านเป็นผู้กล่าวเปิดการอภิปรายยื่นถอดถอน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี และอีก 4 รัฐมนตรี ประกอบด้วย นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคง, นายกษิต ภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ, นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง, นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายโสภณ ชาร์มย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

คมนาคม พร้อมทั้งเสนอชื่อ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง เป็นนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้เหตุผลโดยยกถึง กรณีการขอคืนพื้นที่สำหรับการใช้อาวุธสงครามจนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ไม่ได้ใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ปิดกั้นการรับรู้ประชาชน จึงถือว่านายกรัฐมนตรีหมดความชอบธรรมในการทำหน้าที่ ไม่สามารถดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ต่อไป

หลังจากนั้น นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้ลุกขึ้นชี้แจงว่า รัฐบาลใช้อำนาจด้วยความระมัดระวัง ยืนยันว่ารัฐไม่มีแนวคิดกล่าวหาผู้ชุมนุมทั้งหมดเป็นผู้ก่อการร้ายและไม่มีแนวคิดสลายการชุมนุมที่เป็นจุดชุมนุมหลัก แม้กระทั่งศาลได้ระบุว่า การชุมนุมเกินขอบเขตสามารถสลายการชุมนุมได้ แต่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมต่อสถานการณ์ การดำเนินการที่ผ่านมาที่เกิดขึ้น เพราะมีกองกำลังติดอาวุธใช้ประชาชนที่บริสุทธิ์เป็นเครื่องมือ ส่วนการกล่าวหาว่ารัฐยังคงพระราชกำหนดไว้เพื่อกวาดล้างคู่แข่งทางการเมือง นายกรัฐมนตรียืนยันว่าการก่อการร้ายต้องมีการดำเนินคดีไปตามกฎหมาย การชุมนุมเรียกร้องเรื่องความเหลื่อมล้ำในสังคมก็ต้องแก้ปัญหาด้วยแผนปรองดอง ซึ่งทั้งหมดต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในประเทศ

สรุปตัวเลขความสูญเสียจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ช่วงเดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2553

ความสูญเสียครั้งนี้ มีรายงานผู้เสียชีวิตจากศูนย์เฮอร์คิวลีส สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ที่ระบุดอรวมทั้งหมดเมื่อ 1 มิถุนายน 2553 ว่าตั้งแต่ 10 เมษายน 2553 จนถึงวันยุติการชุมนุมในเดือนพฤษภาคม มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 87 ราย โดยมีทหาร 11 นาย พลเรือน 76 ราย ผู้บาดเจ็บอีก 1,493 ราย ส่วนความสูญเสียด้านเศรษฐกิจนั้น สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร รายงานสรุปสถานการณ์ที่เกิดเหตุเพลิงไหม้เฉพาะในกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 36 แห่ง ขณะที่กระทรวงการคลังประเมินความเสียหายทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่า 1.45 แสนล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.5 ของจีดีพี⁹⁰

อย่างไรก็ดี ตามข้อมูลที่ถูกวิจัยได้รวบรวมครั้งล่าสุดจาก ศูนย์ข้อมูลประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการสลายการชุมนุมกรณี เม.ย.-พ.ค. 53 (ศปช.)⁹¹ ได้สรุปรายงานเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2554 จากผลการทำงานครบรอบ 1 ปี ภาพรวมการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการสลาย

⁹⁰ สารคดีพิเศษ จดหมายเหตุ พฤษภา 53. สารคดี. ปีที่ 26 ฉบับที่ 305 (กรกฎาคม 2553) : 99

⁹¹ ศปช. มีบทบาทในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เสียหาย การค้นหาความจริง การประสานงานกับญาติผู้เสียชีวิต เพื่อสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันเพื่อเกิดความยุติธรรม และเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสลายการชุมนุม

การประชุมมกรณี เม.ย.-พ.ค. 53 ระบุว่า ตัวเลขผู้เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุม มีผู้เสียชีวิตรวม 92 ราย ยังไม่รวมผู้บาดเจ็บอีกกว่า 2,800 ราย และผู้สูญหายที่ยังไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด ทั้งนี้ ในรายที่ 92 เกิดจากการถูกยิงเสียชีวิตที่ศาลากลาง จ.อุดรธานี ส่วนในรายที่ 93 ผู้เสียชีวิตเป็นชาวขอนแก่น ซึ่งมีโรคประจำตัว และได้รับผลกระทบจากแก๊สน้ำตาจากเหตุการณ์ 10 เมษายน จากนั้นได้เสียชีวิตในเดือนกันยายน 2553 (ผู้เสียชีวิตรายที่ 93 จึงไม่นับรวมอยู่ในรายงานของ สปช.)

ทั้งนี้ ในจำนวน 92 ราย นั้น เป็นพลเรือน 77 ราย ได้แก่ กลุ่มวิชาชีพและอาสาสมัครหน่วยกู้ชีพ 6 ราย เป็นตำรวจและทหาร 9 ราย โดยแยกเป็นการเสียชีวิตจากเหตุการณ์ “ขอคืนพื้นที่” วันที่ 10 เมษายน 26 ราย โดย 5 รายเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งทั้งหมดเสียชีวิตจากสะเก็ดระเบิด อีก 20 รายเป็นพลเรือน และทั้งหมดเสียชีวิตจากการถูกยิง ที่เหลือ 1 รายเป็นพลเรือน เสียชีวิตจากแก๊สน้ำตา และ 1 รายเป็นนักข่าวชาวญี่ปุ่น เสียชีวิตจากการถูกยิง

ส่วนความสูญเสียจากเหตุการณ์ “กระชับวงล้อม” ระหว่างวันที่ 14-19 พฤษภาคม มีผู้เสียชีวิต 57 ราย เป็นพลเรือน 51 ราย (เป็นเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี 2 ราย) กลุ่มวิชาชีพ 5 ราย และเจ้าหน้าที่รัฐ 1 ราย เจ้าหน้าที่รัฐเสียชีวิตจากสะเก็ดระเบิด ที่เหลือ 53 ราย เสียชีวิตจากการถูกยิง ส่วนอีก 1 ราย เป็นผู้ชุมนุมเสียชีวิตจากการขาดอากาศหายใจภายในห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ที่ถูกเผา และอีก 2 รายไม่ทราบสาเหตุการเสียชีวิต